

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Pozor starši, predstojniki!

V poslopju št. 2 na Lubjanici v Moskvi, v petem nadstropju, v sobi št. 186 je visel in morda še visi na zidu velik zemljevid Evrope. Posamezna mesta ali kraji držav na tem zemljevidu so pokriti z malimi zastavicami, katere so numerirane. Vsaka zastavica označuje kraj, v katerem deluje zaupnik moskovske internacionale.

Ideja svetovne revolucije propadla.

G. Jos. Douillet (Dujé) piše, da je sam videl omenjeni zemljevid, na katerem te zastavice preprezajo celo Evropo kot pajkova mreža. Ta zemljevid je bil velikega pomena takrat, ko so boljševiki mislili, da se jim gotovo posreči svetovna prekucija. Mislili so, da jim bosta v kratkem kot zrela jabolka pali v roke Nemčija in Italija, za njima pa druge države. Toda razmere so se temeljito izpremenile in nada na svetovno prekucijo je vedno manjša. In sicer radi tega, ker se v večjem delu držav komunisti preganjajo, še bolj pa zato, ker boljševiki v Rusiji niso ustvarili raja, ampak pekel. Kdo se ne spominja milijonskih žrtev, katere so pomorili ali jih pognali v taborje za prisilno delo? Ustanovili so res novo industrijo, a ljudstvo ni zadovoljno, ker še vedno primanjkuje živil, obleke in drugih sredstev za življenje. Tudi nasilje še vedno vlada; kdor ne misli s Stalinom, ga pošljejo v ječo ali v izgnanstvo. Življenje tam se še ni ustalilo, še vedno delajo poskuse. In ravno radi tega, ker boljševiki tega niso uresničili, kar so obetali, se je navdušenje za nje znatno ohladilo.

Komunistična agitacija se vrši dalje.

A Komintern (Komunistična internacionala) v Moskvi skrbi, da je kljub temu agitacija v inozemstvu živahna. Siplje rublje, deluje tajno zlasti s tiskom. Ko so v zadnjem času oblasti po raznih državah zasačile tajne komunistične organizacije, so povsod našle tudi tajne tiskarne. Tudi v naši državi v tem oziru marksisti pridno delujejo. Ime komunist pa odklanjajo, čeprav zastopajo ista načela kot boljševiki v Rusiji. Strašno sovražijo vero in duhovnike ter kritizirajo naše razmere. Rusijo pa hvalijo na vse pretege ter želijo, da bi pri nas zavlada iste razmere kot tam.

Knjižice sloveskih komunistov.

Število marksistov pri nas razmerno ni tako veliko, a imajo več književnih podjetij. V zadnjem času raz-

pečava «Mala biblioteka» male knjižice o raznih vprašanjih. V teh knjižicah so nagromadene vse laži, kar so jih napisali o veri in katoliški cerkvi nekdanji svobodomislci in še več. Katoliška cerkev se slika kot zaščitnica vseh krivic, duhovniki pa kot izsesalci in varalci ljudstva ter prijatelji kapitalistov. Popolnoma v istem smislu kot piše «Brezbožnik» v Moskvi.

Starši, vzgojitelji, na branik!

Tale knjižice širijo naši marksisti. Čitajo jih dijaki, delavci, vajenci in tudi drugi ljudje, ki ne znajo ločiti resnice od laži. Kako slabo upliva to na mlada srca! Zato opozarjamo starše in razne predstojnike, naj pazijo, s kom občujejo in kaj čitajo njihovi otroci, odnosno varovanci. Pomniti je treba, da je marksizem strupeno zelišče, ki je zrastle na judovskem zelniku. Zato je že radi tega marksizem vedno nasproten veri in cerkvi. Marksist je le marksist, a nikdar ne slovenski narodnjak, še manj pa vernik.



V NAŠI DRŽAVI.

Finančni odbor je odobril 17. julija z večino glasov proračunske dvanajstine in finančni zakon z zakonodajnim pooblastilom. Razprava v skupščini o proračunu je pričela 19. julija.

Razprava o dvanajstinah je pričela pred narodno skupščino 19. julija z govorom finančnega ministra dr. Dušana Letice, ki je govoril v glavnem o davčnih olajšavah, o katerih smo že poročali zadnjič v posebnem članku. Govor finančnega ministra je sprejela skupščina z viharim odobravanjem. Zatem je bil sprejet predlog predsednika narodne skupščine, da se razprava o dvanajstinah pospeši in konča v treh sejah.

Zemljarina znižana. Finančni minister dr. Dušan Letica je imel na seji narodne skupščine v petek, 19. julija govor, ki je v njem obširno razpravljal o državnem proračunu. Kar se tiče davčnih vprašanj, je glede na davek od njiv in vinogradov poudaril, da je znižan za 20 odstotkov. S tem je letna davčna zadolžitev kmetovalca znižana za dobrih sto milijonov dinarjev. Ima pred očmi celokupnost kmetijstva, je vlada sprejela sklep, da se prihodnje davčno leto zemljarina zniža za dobro

Pod narodnim plaščem.

Vendar se je v zadnjem času zgodilo nekaj neverjetnega. Naši komunisti so postali navdušeni narodnjaki. Je že veter potegnil iz Moskve. Moskva hoče uspehov. Zato so naši komunisti morali obleči narodni plašč. Ni nam znano, ali se hočejo postaviti na čelo narodnega gibanja, da bi na ta način prišli na vrh, ali da bi s pretiranim naglašanjem slovenstva napravili prepis z našimi jugoslovanskimi brati. Neke želje imajo, a kakšne, nam ni znano. Če bi prišli na vrh, bi takoj odgrnili plašč in bi pokazali svojo kulturo. To kulturo poznamo. Kažejo nam jo milijoni zverizsko umorjenih, milijoni izgnancev v Rusiji, uničenje družine in kulturnih vrednot, porušene, požgane cerkve in samostani ter uničenje verskega življenja. O strašnem moralnem pustolenju niti ne govorimo. Zato kličemo dragim Slovincem: Bodite previdni! Ne idite na limanice moskovskim plaščem, čeprav so oblečeni v narodni plašč!

*

tretjino normalne davčne vsote, v kolikor gre za njive in vinograde. Poleg navedenih sto milijonov bo ta ukrep znižal letno davčno obremenitev kmetijstva za nadaljnjih 166 milijonov dinarjev.

Načelni sprejem proračuna. Po celodnevni razpravi 21. julija je bil proračun v načelu sprejet s 190 proti dvema glasovoma. Dne 22. julija je bila zaključena tudi podrobna razprava o dvanajstinah.

Govor predsednika vlade. Med burnim odobravanjem je govoril v skupščini dne 21. julija predsednik vlade dr. M. Stojadinovič. V začetku je odločno zavrnil vse očitke, katere je iznesla med proračunsko razpravo nanj in na vlado opozicija. Dalje je poudarjal demokratičnost izrednih pooblastil vladi in je posebno podčrtal dejstvo, da je celotni narod v državi proti obstoječemu volivnemu redu in da volitev za bodoče ne sme več delati policija. Ob koncu govora je izrekel g. predsednik naslednje besede: »G. notranji minister dr. Anton Korošec in g. prometni minister dr. Spaho soglašata s predsednikom vlade v tem, da so samo lahko velike politične stranke v korist naši državi in ljudstvu. Mi ne želimo (vlada namreč) ustvarjati velikih strank od zgoraj, ampak prepuščamo to ljudstvu in političnim ljudem.«

Aca Stanojevič, šef bivše radikalne stranke, ki snuje v zvezi z dr. Korošcem in dr. Spahom novo stranko, je odpotoval v Zagreb na zdravljenje očne bolezni. Med odmori se bo razgovarjal s pred-

stavnikoma opozicije dr. Mačkom in Večeslavom Vilderjem.

Zakaj »Svoboda« razpuščena? Ban dravske banovine dr. Puc je razpustil z odločbo z dne 13. julija »Svoboda«, delavsko kulturno in telovadno zvezo Jugoslavije v Ljubljani, radi ravnanja z njo per državni in družabni red. V razlogih razpustitvene odločbe se navaja, da je bilo usmerjeno delovanje društva in podružnic na poseben poudarek delavskega razreda in gojitev pretirano socialističnih teženj, ki so prehajale že na komunistično polje. Posebno se je moglo to opaziti povodom društvene prireditve dne 7. julija v Celju. Ob tej priliki je bila pred izvajanjem programa obdržana posebna konferenca delegatov, ki ni bila oblastveno prijavljena in na kateri se je sklenila ustanovitev socialistične stranke. S tem se je društvo udejstvovalo politično, za kar po pravilih ni bilo upravičeno. Med sprevedom, ki ga je društvo priredilo, so se nosile table in rdeči trakovi z napisi: »Skupina neodvisnih slovenskih študentov«, »Delavstvo, združi se proti vojni in fašizmu« itd. Izmed udeležencev so se čuli vzkliki: »Živijo Sovjetska Rusija!«, »Živijo Lenin!«, »Živela svoboda!«, »Živela ruska svoboda!«, »Živijo sovjeti!«, »Dol s fašisti!«, »Dol z buržuazijo!« itd. Na prireditvi na celjski Glaziji so govorili razni vodje, ki so iznašali politična in prevratna gesla. Tako je rekel Sedej Alojzij iz Ljubljane: »Tamo množica, ki je tukaj zbrana, bo storila smrt današnjemu družabnemu redu.« Med govori so se čuli vzkliki, zlasti iz vrst vseučiliščnih dijakov komunističnega značaja. Potemtakem je delavski kulturni dan prešel na politično polje in v veliko komunistično demonstracijo zoper državni in družabni red.

»Svobodina« prireditve v Celju, ki je postala za društvo tako usodna, je bila širokopotezno pripravljena. Med ljudstvom v Celju in okolici, v Laškem in drugih sosednjih krajih se je, kakor smo obveščeni, agitiralo za udeležbo s pretvezo, da gre za nadaljevanje evharističnega kongresa, da pride v Celje notranji minister dr. Korošec, ki bo tudi govoril. Tako je prišlo na to prireditve tudi mnogo radovednežev, ki niso marksističnega ali komunističnega mišljenja. Prireditelji celjskega dneva, ki naj bi bil zgolj kulturni (prosveten), so izgubili popolnoma iz rok vajeti, katere so jim iztrgali komunistični elementi. Za socialiste izkustveno potrjeni nauk, kako nevarno je s komunisti prebivati pod eno streho.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Grška vlada odstopila. Kakor smo že poročali, bodo imeli na Grškem letos ljudsko glasovanje za republiko ali monarhijo. V sedanji vladi sta dva ministra republikanca, in sicer za notranjo in socialno politiko. General Kondilis, podpredsednik vlade ter vojni minister, ki je obiskal pred kratkim Bled in Belgrad, je zahteval od predsednika vlade, da izloči ta dva ministra iz vlade, preden bo on, Kondilis, obiskal Nemčijo. Ker se je predsednik uprl temu predlogu, so podali vsi ministri ostavko.

Göring, pruski ministrski predsednik, je izdal predsedništvom pokrajin-

skih vlad okrožnico, ki v njej govori o sovražnem zadržanju nemškega govorkatoliške duhovščine proti narodnemu socializmu ter zahteva, naj se uporabijo vsa zakonska sredstva proti taki duhovščini. Posledica bo, da bodo katoliški duhovniki še v večjem številu koleslej romali v ječe in koncentracijske taborišča.

Nagla rešitev krize grške vlade. Ministrski predsednik Tsaldaris ter povzročitelj krize podpredsednik vlade in vojni minister general Kondilis sta se naglo pobotala. Sporazumela sta se v tem smislu, da mora ostati vlada glede plebiscita o obnovi monarhije povsem nepristranska. — Ljudsko glasovanje o monarhiji ali republiki se bo pospešilo in vršilo najbrž že avgusta in bo na ta način notranji politični položaj naglo razčiščen. Na podlagi omejenega sporazuma je predsednik vlade osebno nove vlade le nekoliko izpopolnil ter premešal in ej bila rekonstruirana vlada zaprisežena 20. julija.

Na Francoskem bodo štedili. Francoski ministrski predsednik Laval je napovedal, da bo dala njegova vlada 20 uredb, ki se nanosajo na znižanje državnih in davkov glede zmanjšanja plač uradnikom, glede skrčenja izdatkov za okrajne in občinske samouprave in za pospeševanje gospodarske delavnosti v državi. Nove uredbe bodo vrgle državni blagajni 10 milijard 958 tisoč frankov prihrankov. Lavalova vlada bo zmanjšala državni proračun za težke milijone in bo znatno poživila gospodarstvo.

Abesinski cesar je govoril 18. julija pred parlamentom in je izjavil ob navdušenju poslancev, da je za Abesince v očigled vojni nevarnosti z Italijo boljše, da umrjejo kot svoboden narod, kakor da živijo kot sužnji. Pozval je žene, naj pomagajo in strežejo bojevnikom in naj jim dajo poguma pri obrambi domovine. Cesar je končal svoj veliki govor z besedami: Mi bomo pogumno stopili nasproti napadalcem in tudi najbolj moderno orožje nas ne bo odvajalo od svete dolžnosti, da umremo v obrambi domovine. Cesar je nato podal zgodovino vsega spora in nadaljeval, da Italija že 40 let poskuša zavojevati Abesinijo in da je tudi sedanja vojaška priprava izraz te njene stare želje. Italija je na našem ozemlju zgra-

dila svoje vojaške postojanke. Kakor mi že leta 1896 nismo želeli vojne, tako je tudi sedaj nočemo. Mi odločno odklanjamo vsako misel italijanskega pokroviteljstva. Vojna nevarnost od ure do ure narašča, toda če izbruhnejo sovražnosti, bo naša vest mirna in Abesinija bo branila svojo neodvisnost do zadnjega svojega živega moža. — Ko je cesar končal svoj govor, so ga obkolili poslanci in vzklikali: »Živela Abesinija! Mi bomo umrli za svobodo Abesinije!«

Stalin pometa. Stalin je obljubil francoskemu ministru Lavalu delovati na to, da francoski komunisti ne bodo nasprotovali njegovi vladi. Zoper to so pa nastopili francoski komunisti in Komintern. Ta je izročil Stalinu spomenico, v kateri kritikuje njegovo zunanjo politiko in ugovarja zoper odlaganje kongresa Kominterne. Stalin je pa dotične člane Kominterne dal odstaviti, oziroma zapreti. Zapreti je dal tudi 28 stražnikov v Kremlo s poveljnikom vred. Pridejo pred vojno sodišče in sodili jih bodo pri zaprtih vratih. Novi poveljnik Takalun je poklical na njihova mesta najzanesljivejše pristaše. Tuči v Komsomolu pometa Stalin. Glavni tajnik Komsomola Kosarev je zapovedal, da se komsomolci ne smejo mešati v nadzorstvo del pri obrtih in kmetijstvu. Delovanje komsomolcev se omejuje le na vzgojo mlajšega naraščaja. Nadzorstvo nad starejšimi jim je odvzeto. Tako pometa Stalin že leta in leta, a še ni gotov. Kdaj bo s pometanjem gotov? Takrat, ko bodo njega pometli.

Učitelji v Rusiji. Ruski listi poročajo po moskovski »Pravdi«, da je v Rusiji približno 600.000 ljudskih in srednješolskih učiteljev, med temi pa je le okrog 100.000 komunistov. V Minski guberniji je posebno slabo, tam je med 736 učitelji le 28 komunistov. »Pravda« poroča tudi o izjavi Balandina, predsednika učiteljev Ivanovske zveze, da je rekel na nekem zborovanju: »Lenin se pri nas smatra za knjigo s sedmimi pečati. Pri nas se nikoli ne najde učitelj z izvirniki marksističnih klasikov.« »Pravda« piše, da se take reči ne smejo več trpeti in da se med učitelji mora napraviti red. Čudno, da po 18 letih bolševizma slišimo take glasove iz Rusije.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

691

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.



Konkordat pogazen. Nemški namreč. Po določilih konkordata, ki ga je narodnosocialistična Nemčija sklenila s papežem, je zajamčen katoliškimi verskim organizacijam nemoten obstoj in svoboden razvoj. Tako stoji napisano, odnosno natisnato na papirju. V dejanstvu pa katoliške organizacije nimajo zajamčene svobode. Nastope ka-

toliške mladine v javnosti onemogočujejo, preprečujejo in ovirajo. Uprava svobodnega mesta Bremen je izdala odlok, ki prepoveduje katoliškim mladinskim organizacijam nošenje uniform in znakov ter nastopanja in obhode z zastavami in banderi. Spričo te prepovedi je vatikanski list »Osservatore Romano« ugotovil, da je to kršitev konkordata, ki ima veljavo javnega zakona. Konkordat tudi zajamčuje katoliški duhovščini pravo in svobodo. V dejanstvu pa katoliške duhovnike neprestano preganjajo. Duhovniška

čas je brez varuštva. Na ostuden način se napadajo škofje in duhovniki. Vsak narodnosocialistično uniformirani pobalin sme svoj umazani gobec brisati ob duhovniški in škofovski osebi in njegovem poklicu. Državna oblast ne samo trpi, marveč podpira razširjevanje staronemškega poganstva.

Sv. maša na višini 4169 metrov. V severni Afriki je gorovje z imenom Atlas. Stari Grki so ga smatrali kot orjaka, ki nosi na svojem hrbtu nebesni svod. Najvišji vrh tega gorovja se imenuje Tubkal. Nedavno se je družba 24 katoličanov napotila na ta vrh. Težka je bila pot, ki je zahtevala ogromne napore. Prebresti in prestatati je bilo veliko nevarnosti. Naposled je družba nekega dne ob 10. uri zjutraj dospela na vrh Tubkala. Nagloma so priredili oltar in katoliški župnik iz Morakeira

o. Henrik Köhler je daroval sv. mašo. Med sv. mašo je pet ljudi sprejelo sv. obhajilo.

Kje je največ duhovnikov? V prav mnogih krajih vlada veliko pomanjkanje duhovnikov. Ako jih je kje več, kot jih potrebujejo, je to velika izjema. Ta izjema ne obstoja ne med Nemci ne med Slovani in tudi ne med Italijani, ampak v indijski škofiji Goa, kjer so shranjeni posmrtni ostanki velikega misijonarja sv. Frančiška Ksaverja. Ta škofija ima toliko duhovnikov, da jih je 140 poslala v sosednje škofije in tudi na Portugiško (v Evropi), v Brazilijo (v južni Ameriki) in na Filipinske otoke (v Velikem oceanu južno-vzhodno od Kitajske). Indijska škofija Goa ima torej sorazmerno največ duhovnikov na svetu.

—

Sv. Trojico v Slov. goricah; p. Jožef Aljančič iz Brezic v Novo Štifo.

Šolske sestre v Mariboru. V samostanu šolskih sester v Mariboru kot materni hiši vsega reda so se vršile v četrtek, 18. julija volitve vrhovne predstojnice. Izvoljena je bila za vrhovno predstojnico sestra Marija Terezija Hanželič, sedanja prednica v Zemunu, rojena v Ormožu, sorodnica bivšega župnika pri Kapeli, častnega kanonika g. Martina Meška. Prejšnja vrhovna predstojnica č. mati Angelina Križanič, sestra rajnega mariborskega stolnega dekana dr. Križaniča, je bila 12 let na čelu kongregacije ter tako dokončala po predpisih dovoljeno službeno dobo. Častita mati Angelina je bila rojena 15. julija 1854 pri Sv. Križu pri Ljutomeru, redovno obleko je prejela 25. maja 1873. Bila je že pred svetovno vojno vrhovna predstojnica, potem dolgo let prednica v Celju, dokler se ni vrnila v Maribor kot vrhovna predstojnica. Pod njenim vzornim vodstvom je kongregacija zelo napredovala ter se mogočno razširila, da sedaj šteje 87 postojank širom Evrope, Afrike, Severne in Južne Amerike.

—

Nesreče.

Viničarstvo je pepelil ogenj posestniku Vinku Cerarju. Zavrhu, občina Voličina v šentlenarškem okraju. Škoda znaša 7000 Din.

Požar na Dravskem polju — dva mlatiča zgorela. Ponoči 18. julija je izbruhnil požar v župečji vasi pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju pri posestniku Antonu Oslu. Ob izbruhu ognja so bili domači v globokem spanju, ker so prejšnji dan mlatili. Goreti je začelo v drvarnici in je rajel ogenj kmalu tu-

di skedenj, na katerem sta prenočevala dva mlatiča. Ko sta se mlatiča prebudila, je bilo že celo gospodarsko poslopje v objemu plamenov in ni bilo niti misliti na rešitev obeh žrtev, kateri so našli zogleneli na pogorišču. Kolarnica in skedenj sta zgorela do tal, ker sta bila krita s slamo. Zgorela je kobila z žrebetom in konj je dobil hude opekline. Ogenj je uničil zalogo sena, slame in razno poljsko orodje. Pogorelec je oškodovan za 50.000 Din. Gasilci so preprečili z omejitvijo še večjo požarno nesrečo. Hude opekline je dobila hišna gospodinja, katero so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Ugotovitev osebnosti mlatičev, ki sta zgorela. Smrtni žrtvi požara pri posestniku Oslu v Župečji vasi sta mlatiča: Jožef Danjko, posestnik v Sveči pri Majšpergu, in Franc Mlakar, delavec od Sv. Bolfenka pri Majšpergu. Oba sta spala ob izbruhu požara na skednju in se nista mogla rešiti, ker je ogenj prenašlo obtel celo poslopje. V jutro sta hotela pričeti pri Oslu z mlačvijo, a ju je prehitela strašna smrt.

Huda požarna nesreča je doletela dne 18. julija predpoldne vas Hajdino pri Ptujju. Goreti je začelo pri posestniku Štefanu Rozmanu. Vkljub gasilski požrtvovalni pomoči je ogenj preskočil radi vetra na gospodarsko poslopje posestnika Mihaela Zupaniča in pozneje na stavbo Alojzije Polove, Frančiške Lašič, Kunigunde Zupanič, Julijane Mustafa in Matije Zupaniča. Zgorelo je 18 poslopij in znaša škoda 400.000 Din. Zavarovalnina je le delna. Podobna nesreča je zadela Hajdino pred večimi leti.

Gospodarsko poslopje je pogorelo v Janežovskem vrhu pri Ptujju posestniku Matvezu Čušu. Ogenj je povzročil udar strele.

Prometna nesreča. Motociklist Mirko Lednik iz Čreta pri Celju je zadel v Celju na križišču dveh ulic ob tovorni avto tvrdke Westen. Sunek je pogнал Lednika ob betonski obzidek, kjer je obležal s počeno lobanjo in so ga prepeljali v opasnem stanju v celjsko bolnišnico.

Avtomobil smrtno povozil 15 letnega dečka. Na Črnučah pri Ljubljani je avtomobil smrtno povozil 15 letnega Stanika Oražma. Avto je stisnil žrtev ob zid in revež je takoj izdihnil.

Strela obiskala družino med obedom. V Drnovem pri Krškem je udarila strela v hišo posestnika Antona Gorenc v trenutku, ko je bila zbrana cela družina pri obedu. Strela je pobila samo opeko na strehi, družina je padla le nezavestna pod mizo, druge večje nesreče hvala Bogu ni bilo.

Domačija pogorela vsled udara strele. V Leskovcu pri Višnji gori na Kranjskem je uničil po udaru strele povzro-



NOVICE

Osebne vesti.

Zlato mašo je obhajal pri frančiškanih v Mariboru 22. julija upokojeni g. župnik Franc Šegula. Jubilant se je rodil leta 1860 pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Mašniško posvečenje je prejel leta 1885. Župnik je bil pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu in pri Sv. Roku ob Sotli, kjer je stopil v stalni pokoj. Zlatomašnik je bil mnogo pred vojno urednik v Cirilovi tiskarni izhajajočega katoliškega lista «Südsteirische Post». Potoval je v sveto deželo in opisal prav zanimivo svoje potovanje. Znan je kot eden najboljših pisateljev molitvenikov. Izdal je tudi dobro uporabne pri-dige. Zadnja leta živi v Mariboru in je obhajal zlati mašniški jubilej v svoji skromnosti na tihem. Priznanemu, zaslužnemu in požrtvovalnemu duhovniku in javnemu delavcu naše čestitke z željo, naj ga ohra in ljubi Bog zdravega in čilega še do bisernega jubileja!

Srebrni mašniški jubilej bo obhajal v krogu svojih tovarišev v mariborski stolni cerkvi 25. julija g. stolni župnik, monsignor, dekan in kanonik Mihael Umek. Od tovarišev sta umrla dva, 11 jih je v dušeskrbju in na drugih mestih. Jubilantom naše čestitke!

Nova maša v baziliki Matere milosti v Mariboru. V frančiškanski baziliki v Mariboru je daroval prvo slovesno presv. daritev v nedeljo, 21. julija p. Kalist Langerholc. Novomašnik se je rodil leta 1911 v Beljaku. Oče mu je umrl pred tremi leti, mati prebiva v Krčevini pri Mariboru. G. novomašnik je študiral v škofovih zavodih v Št. Vidu pri Ljubljani, bogoslovje pa je končal v ljubljanske semenišču. Ima brata redovnika in sestro misijonarko.

Spremembe pri oo. frančiškanih v samostanih na Slovenskem štajerskem. Predstavljeni so: p. Ludovik Dovč iz Sv. Trojice v Slov. goricah v Ljubljano; p. Silvin Lenartič iz Ljubljane v M. Nazarje; p. Vincenc Kunstelj iz Nove Štife v Brezice; p. Konstantin Vrankar iz Nazarja v Maribor; p. Ildefonz Langerholz iz Ljubljane v

Zlatorog
terpenin
varuje perilo!

čeni požar domačijo posestniku Bahovcu. Porailovanja vredni pogorelec ni bil niti zavarovan.

Hiša je pogorela v Sodražici na Kranjskem posestniku in čevljarskemu mojstru Jožefu Veselu. Ogenj je divjal v noči. Gasilcem je uspelo, da so rešili otroke in živino. Zgorela je polna shramba za krmo, ki je bila poleg hiše. Zavarovalnina je le delna.

Veliko gospodarsko poslopje je pogorelo v Zameškem pri Mokronogu posestniku Fr. Jordanu. Škoda 50.000 Din.

Razne novice.

Priznanja vredni napredek. Občina Sv. Peter pod Sv. gorami gradi lepo dovozno cesto na Sv. gore, ki se odcepi od banovinske pri Sokolu. Cesta je tako lepo speljana, da se bo v kratkem mogoče pripeljati z avtomobilom do mežnarja in do duhovniške hiše. Novo cesto bodo tudi hvaležno pozdravili tisočeri in tisočeri romarji, ki obiskujejo Sv. Gore z bizeljske in hrvaške strani. Cesta je bila potrebna in je z njeno gradnjo pokazala šentpeterska občina smisel za povzdigo tujskega prometa. Pobožni romarji in številni izletniki radi obiskujejo Sv. Gore, s katerih je tako lep razgled daleč po slovenskem Štajerju in hrvaškem Zagorju. Upamo, da bo nova cesta dograjena do Malega Šmarna, ko se vrši glavno romanje.

Srečna župnija. V župniji Ribnica na Kranjskem so bile v juliju kar tri nove maše. Vsi letošnji novomašniki so došla iz vasi Breže in iz hiš, ki so si najbolj sosedne. Ribniška župnija ima 27 živih duhovnikov, in sicer pet samostanskih, 22 pa svetnih. Leta 1931 so bile v Ribnici celo štiri nove sv. maše. Okostnjak neznanca so odkrili v pod-

zemeljski jami v Gotovljah pri Celju. Truplo je že močno razpadlo, ohranjena je še precej dobro obleka. Pri ponesrečencu so našli samo dozo za cigarete.

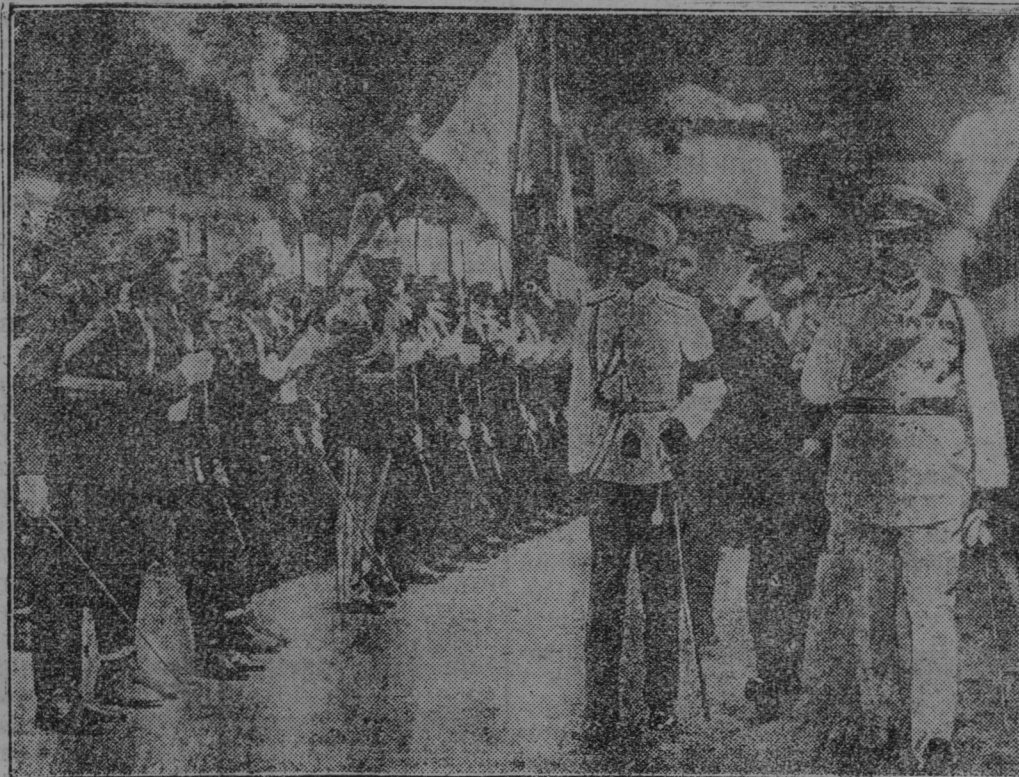
Morski volk bo razstavljen v Ljubljani. Ribiči v Senju ob Adriji so ujeli v morju morskega volka, ki je dolg 7 m in tehta 2500 kg. Volka bodo razstavili v Ljubljani.

Obžalovanja vredni slučaji.

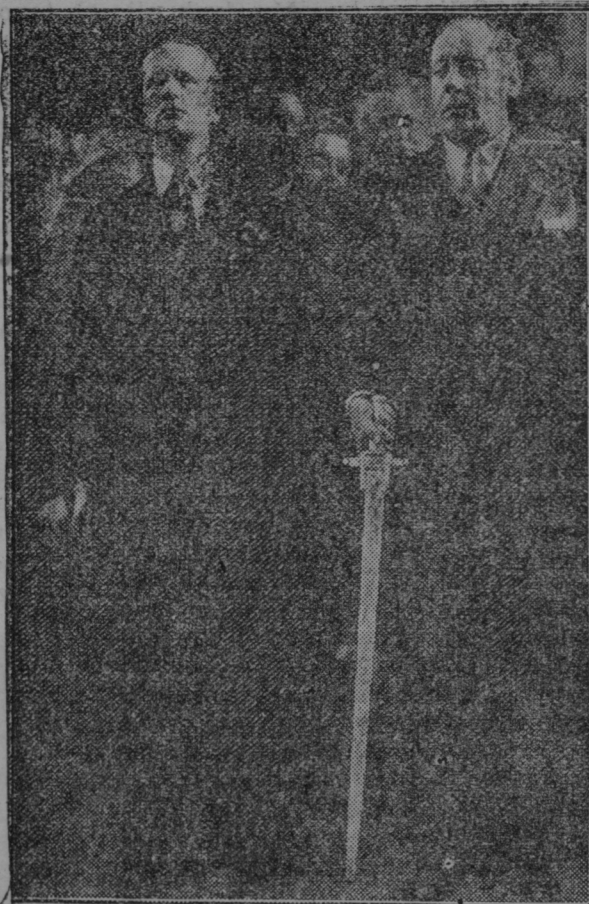
Avstrijski finančni stražnik ustrelil ob

severni meji tihotapca. Ob avstrijski meji pri Št. Ilju je zadela krogla avstrijskega finančnega stražnika v stegno in mu prebila glavno žilo znanemu tihotapcu Francu Rojsu. Ustreljeni je bil rojen v Apačaš, živel pa je v Krčevini pri Mariboru. Naša in avstrijska oblast sta ga zasledovali radi raznih prestopkov.

Nečloveško postopanje. Nad 60 letna Frančiška Rokavec je izročila svoje posestvo v Zg. Jakobskem dolu v Slov. goricah svoji hčerki Ljudmili, poročeni Fras. Radi odprtih nog je morala starka iz hiše med živino v hlev. Ko je pa gospodar kupil



Knez namestnik Pavle pregleduje v spremstvu rumunskega kralja Karla in prestolonaslednika Mihaela častno četo v Sinaji pri Bukarešti.



Narodni praznik so slavili 14. julija v Parizu. Na sliki vidimo na levi polkovnika Rocque, voditelja ognjenih križarjev (organizacija frontnih bojovnikov), na desni pa parado strojnih pušk.

kravo, so pognali letos vso onemoglo 66 let staro Frančiško Rokavec v listnjak, kjer je umrla radi pomanjkanja ter popolnega zanemarjenja dne 6. julija. Orožniki so zaslišali priče, ki so izpovedale silno obtežljivo za skrajno neusmiljeno ter nečloveško postopanje s starko, radi katerega se zgraža vsa okolica. Zadevo ima že v rokah državno pravdnštvo.

Pretkanemu goljufu je nasedel. H krojaškemu mojstru Francu Mlinariču iz Kocjana pri Radencih je prišel neznan moški. V hrvaščini mu je razlagal, da je odposlanec ameriškega konzulata v Zagrebu, kamor je nakazala Mlinaričeva hčerka iz Amerike za očeta 115.000 Din. Mlinarič in goljuf sta odpotovala po denar skupno do Maribora, kjer je izvabil neznanec od srečnega bogataša 450 Din in neznanokam izginil.

Pobegli kaznjenec po hudem boju zopet pod ključem. Mihael Obrul iz Konjic je bil v Čakovcu obsojen pred tremi leti radi uboja na šest let. Da odsedi kazen, so ga poslali v kaznilnico v Sremsko Mitrovico, odkoder je pred nedavnim pobegnil. Zatekel se je v Slovenijo, se skrival po gozdovih na Pohorju in se preživljal s tatvinami. Svoje bivališče je menjaval med Avstrijo in našo državo in radi tega se je zadrževal največ ob severni meji. Te dni ga je opazil ob meji naš stražnik in ga ustavil. Obrul je hotel navaliti nanj z dolgim nožem, a je bil stražnik hitrejši ter mu je iztrgal nož po hudem boju. Lopov se je spustil v beg, stražnik je oddal za njim strel in begunec je padel, kakor bi bil zadet. Ko se mu je obmejni stražar približal, se ga je hotel lotiti z drugim žepnim nožem. V borbi je Obrul stražnika dvakrat ranil. Prihitelo je na pomoč več stražarjev, ki so begunca obvladali in ga prepeljali v zapore v Maribor.

Zločin radi prevžitka. Na Javoru pri Dobrunjah na Kranjskem je bila zastrupljena 60 letna prevžitkarica Frančiška Žagar, ki je bila dvakrat poročena. Stanovala je v zadnjem času pri sinu Janezu Habiču iz prvega zakona. Drugič je bila omožena z Antonom Žagarjem, posestni-

kom na Javoru. Sedanjí posestnik na Žagarjevem imanju Janez Jere se je poročil pred vojno z Žagarjevo hčerko Antonijo in imata 18 letnega sina Franca. Oba sta odšla v Ameriko, po vojni sta se vrnila in dobila od Žagarja posest z izgovorom na prevžitek. Frančiška Žagar se je preselila po smrti svojega drugega moža Žagarja k sinu iz prvega zakona in je hodila k Jeretu na delo. Gospodarja Jereta so mučile hude skrbi radi dajatve prevžitka starki in se je skušal prevžitkarice znebiti. Po izpovedi lastnega sina Franca ga je nagovoril oče, da je dal starki s strihinom zastrupljene kroglice in je ženica podlegla strupu. Truplo Frančiške so raztelesili, našli strup in zaprli zločina osumljene.

Zaloigra na Barju pri Ljubljani. Dne 21. julija je v Črni vasi na Barju obklal hlapec Viljem Bonifer nevarno posestni-

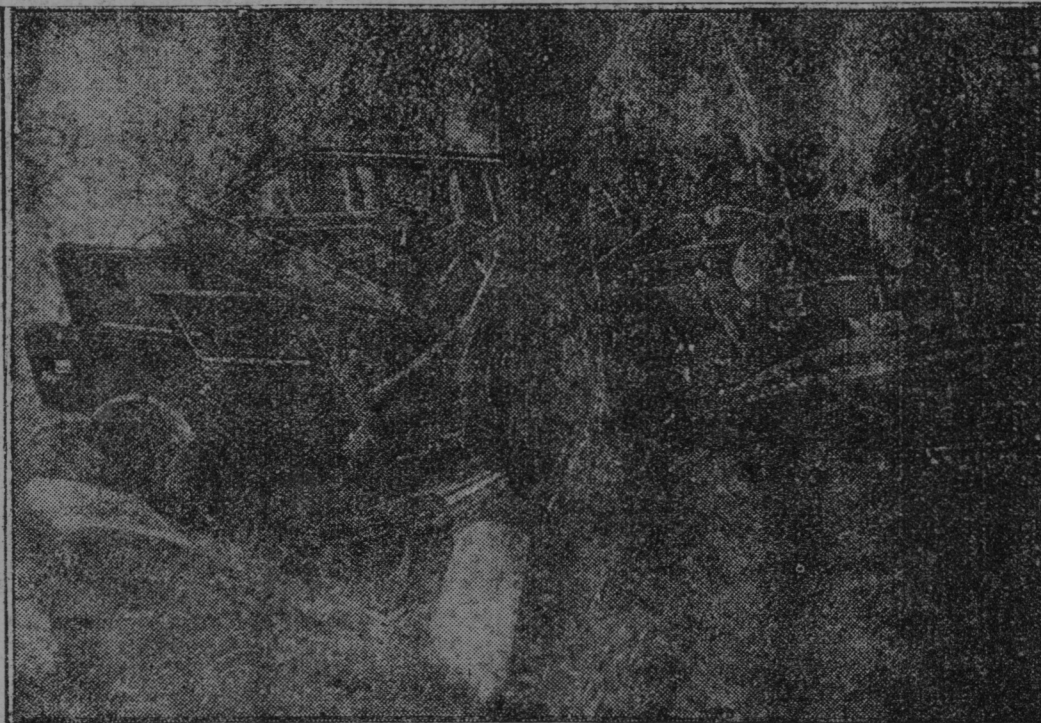
kovega sina Ivana Žitnika, nato se je sam pognal v Ljublanico in utonil.

Pretep. Pri otvarjanju Kulturbundovega (nemškega) doma v Stari cerkvi pri Kočevju so se stepli 21. julija udeleženci (Nemci) in Slovenci iz okolice. Na obeh straneh je bilo več težje ter lažje ranjenih.

★

Slovenska Krajina.

Zasluzen zlatomašnik. Pri Sv. Sebeščanu v Prekmurju je slavil 75 letnico in 50 letnico mašništva 21. julija g. Ivan Perša. Jubilant se je rodil dne 2. aprila 1860 v Izakovcih v župniji Beltinci. Gimnazijo in bogoslovje je končal v Sombathely. V mašnika je bil posvečen 14. julija 1885. Prviciral je v župni cerkvi v Beltincih. Pastiroval je v Gor. Lendavi in je postal župnik že leta 1887 v Sp. Seniku, kjer je ostal do leta 1904, ko je postal župnik v Zg. Seniku. K Sv. Sebeščanu je prišel



Avtomobilska nesreča avstrijskega kanclerja dr. Schuschnigga pri Linzu. Nesreča je zahtevala eno smrtno žrtev v osebi kanclerjeve žene Adele.

Sadjar,

kateremu gre zahvala za 350 novih sadnih vrst. Letos je umrl v visoki starosti 81 let v ruskem mestu Mičurinsk, poprej Kozlov, Ivan Mičurin, ki je bil eden največjih originalov današnje Rusije. Mičurin se je ukvarjal celo življenje s sadjerejo in je dosegel s križanjem posameznih vrst naravnost čudovite uspehe. Njemu gre zahvala, da je vzgojil 350 povsem novih sadnih vrst. Mičurin ni bil samo praktičen sadjar, ampak je tudi zelo veliko pisal o tej stroki. Pod čarjem je vse Mičurina smatralo za posebnost in ni žel nobe in pozornosti. Oče boljše vizma se je začel zanimati za njegove sad-

Januš Golec:

Po divjinah Kanade

Ljudska povest po raznih virih.

Gruberju se ni nudila v službi lovskega paznika nikoli prilika, da bi bil slišal pumov krik, kar je pripisoval obilici plena. Pač pa je čul pumo kot čuvar čred v državi Illinois. Je to glas, ki sliči obupnim klicom prestrašene ženske. Ni si mogel razložiti, kaj da pomeni: mogoče glad ali jok samice radi umorjenih mladičev.

Morilnemu nagonu divjega živalskega plemena pum se moramo naravnost čuditi. Gruber je zadel na brlog starejšega pume, v katerem je ležalo na kupu 19 mrtvih enoletnih losov. Samo pet ali šest je krvoločni stric nekoliko obžrl. Čuvaj je zasledoval omenjenega roparja cele mesece in je dognal, da je pobil na teden po tri živali. Slednjič so ga psi vendarle izsledili, skočil je v Yellowstone reko in jo je preplaval na mestu, kjer bi ji ne bil kos orjak na konju. Eden od najmočnejših psov se je pognal za zverjo v vodo, pa ga

2 ni bilo več nazaj. Vse pume posedajo kakor tudi druge stvari svoje posebne poteze v značaju in navade, ta pa je bil največji krvolok, kar jih je videl ter srečal Gruber.

V ameriškem narodnem parku je v letih svojega službovanja kot čuvaj Franc Gruber ujel marsikaterega pumo živega, ustrelil pa jih je 72.

Omenili smo že, da je severnoameriški Yellowstone park zaščiteno pribežališče vseh mogočih pohlevnih ter divjih živali, ki uživajo v božji naravi popolno prostost. Predvsem pa je narodni park zadnje zatočišče bivolov, katerih je pred 70 leti še mrgolelo po prerijah Severne Amerike, a danes jih je od nekdanjih milijonov komaj nekaj tisoč pod državnim varstvom v Yellowstone parku. Bivolov je seveda več vrst. Uprava parka se trudi, da bi ohranila življenje vsem vrstam. Prestanki čred manjših bivolov so se zatekli pred desetletji pred krvoločnostjo lovcev v čisto oddaljene ter nedostopne kraje severne Kanade, katere poznajo samo še nekatera indijanska plemena.

leta 1913 in vodi težavno župnijo že 22 let. Dvojni jubilar je znana dobričina ter zelo priljubljen pri župljanih in duhovnih tovariših. Zlatomašniku naše čestitke!

Sobota. V nedeljo, 14. julija je daroval Vsemo-gočnemu svojo prvo daritev novomašnik g. Janko Škraban iz Kroga. Ob ti priliki se je zbralo zelo veliko ljudi. Samo v Soboti so postavili novomašniku tri nadvse lepe in pomembne slavoloke. Novomašniško pridigo je imel g. Šoštarec Alojzij, ki je v zelo lepem, poljudnem govoru razlagal križ katoliškega duhovnika. Marsikatero oko se je zasolilo, ko jim je pridigar brez olepšanja predočil križe, težave in borbe duhovnika. Omeniti moramo tudi g. kanonika Ivana Slepca, ki je izkazal novomašniku in drugim veliko večjo ljubezen kot bi bil dolžan. Na domu novomašnika je pridigar poleg drugih pozdravil tudi g. kanonika kot duhovnega očeta soboških bogoslovcev (sedem) in poudarjal, kako veliko ljubezen imajo duhovniki in bogoslovci do njega in mu vse zaupajo. — V nedeljo, 28. julija bo pa druga nova sv. maša, katero bo daroval g. Gregor Janez iz Satahovec, pridigar mu bo g. Bejek Janko, kaplan v Črenovcih.

Črenovci. Nove sv. maše, ki jo je daroval g. Zelko Ivan, se je udeležilo veliko ljudi. Od doma so prišli v dolgi procesiji v cerkev. Pridigar mu je g. Bakan Štefan, župnik v Lendavi, ki je razvijal misli, da je duhovnik Kristusov namestnik, drugi Kristus. Ob sedmih zvečer je imel novomašnik slovesne večernice in s tem se je primicija končala. — V nedeljo, 28. julija bo v naši cerkvi daroval svojo prvo daritev salezijanec g. Cigan Franc. — Isto nedeljo bo tudi v Beltincih nova

sv. maša g. Škafarja, kateremu bo pridigar g. Jožef Klekl.

Boğojina. Naš novomašnik g. Camplin Ivan je zapel svojo prvo daritev 14. julija. Pridigar g. Hanko Jožef je po cerkveni slovesnosti pogostil okrog 80 gostov v župnišču. Primicije se je med drugimi udeležil tudi g. Püvar, profesor na Madjarskem.

Turnišče. Sprememba se je izvršila pri naši žandarmeriji: premeščen je bil od nas g. Perič Vojteh, žandarmerijski kaplar. Celih šest let je bival med nami in bil ne samo prijeten družabnik, temveč tudi dober prijatelj in odličan žandarm. Težko nam je po njem ob njegovem odhodu, toda tolaži nas zavest, da odhaja z najboljšim mnenjem in tudi mi ga ne bomo pozabili ter ga ohranili v najlepšem spominu. V Radencih, kamor je g. Perič odšel, mu želimo obilo božjega blagoslova pri izvrševanju težke in naporne službe.

Žetev. Šele sedaj se vidi, da rž ne bo dala pričakovane množine zrnja. Vseeno je slana opravila spomladi svoje delo. Na en hektar se računa osem meterskih stotov zrnja. To vsekakor ni veliko, celo za polovico manj ko lani, in bo marsikatera hiša letos morala kupiti rž za mletje, ker so po Slovenski krajini večinoma mali posestniki. Pšenica nam daje veliko več upanja in tako se nadejamo, da bo nekoliko nadomestila primanjkljaj pri rži in pri ječmenju. Obstoja pa bojazen, da bo suša, ki v tako obilni meri letos vlada nad našo krajino, omejila rast koruze in prosa ter ajde. Ti pridelki so za našo pokrajino velike važnosti in mnogokrat nadomestujejo slabo žetev pšenice in rži.

proučila činjenic, ki so bile odločilne za pravilno presojo vprašanja, radi česar tudi ni moglo biti zadostno ugotovljeno činjenično stanje, ki je bilo merodajno za presojo vprašanja.

S tem odlokom notranjega ministra dr. Korošca je popravljena krivica, ki je bila za banovanja dr. Marušiča storjena naši vrli prosvetni organizaciji. Ta krivica je obenem bila velika škoda, povzročena slovenski mladini, naši domovini in celokupni državi. Krivica je odpravljena, naša prosveta vzpostavljena — živelo novo prosvetno delo!

*

Čas ob žetvi.

(Slika z obmurske pokrajine.)

Kukavica je obmolknila. Odhitela in pustila je tihe gaje i poljano, le štrki in lastavice letajo nad zlatorumenim klasjem in v njihov let se mešajo ljubimkajoči se golobi z lahkim poletom. Pesem odmeva čez ravno polje; ženjci si prepevajo v slo. Kako bi ne? Svet v poletnem sončnem odsevu je lep in krasan. Šešest klasja potihno valovi in plava čez dobro v neskončne dalje. Povsod je mir, povsod zadovoljstvo in skrbi za denarjem se umikajo sedaj veselemu delu. Po polju mrgoli ljudi kakor čebel v panju. Staro in mlado je na delu, da poberejo blagoslov zemlje.

Žetev je. To je najlepši čas in najljubkejši spomin na mladostne dni vseh onih, ki jih je življenje odtrgalo od doma. To je tista blagoslovljena vez, ki človeka vabi v domači kraj iz razbeljenega drvenja sveta sedanje dobe. Tisoči in tisoči si želijo tega povratka iz tujine v prijeten hlad podeželja, vendar pa je le malokaterim dano to prijetno domovanje z vso prisrčnostjo preprostega in tihega kmečkega življenja. Vse preveč jih omamlja razruvanost dobe, v kateri živimo.

In vendar, kako lepo je živeti med našimi ljudmi! Ne tožijo, četudi bi



Prosvetna zveza — vzpostavljena.

Notranji minister dr. Anton Korošec je izdal 15. julija odlok, v katerem radi predstavitve bivših predsednikov Prosvetne zveze v Mariboru in Ljubljani in po ponovni proučitvi predmeta odloča naslednje: Od-

ločbe kraljevske banske uprave v Ljubljani (Pov. II. No. 927—i) od 17. februarja 1933, s katerimi sta bili razpuščeni Prosvetni zvezi v Mariboru in Ljubljani z vsemi včlanjenimi društvi, se razveljavijo. Razlogi: Ministrstvo je pri ponovni proučitvi pritožb in vprašanja samega došlo do prepričanja, da kr. banska uprava v Ljubljani pred razpustom omenjenih Prosvetnih zvez ni upoštevala bistvenih predpisov upravnega postopanja, ker v smislu členov 70, 76 in 79 zakona o občem upravnem postopanju ni zaslišala njihovih statutarnih predstavnikov, niti ni zadosti

Med bolj redko prikazen med bivoli spadajo bizam-voli. Baš za to govedo se je začela uprava parka živo zanimati in je hotela imeti nekaj komadov mladine od te vrste za razmnožitev.

Višjim uradnikom parka je bilo znano, kak izurjen ter neustrašen lovec na pume je nemški paznik Gruber. Upal se je lotiti z lasom pume in je že tudi pokazal toliko komadov zvezane zverjadi vodstvu. Če je kos Nemeč z vrvjo ameriške-mu tigru, zakaj bi ne bil bizam-volu. Takega mnenja so bili na vodilnem mestu pri vrhovni upravi parka. Ponudili so Gruberju, naj si izbere po svoji volji spremstvo in se odpelje v severni del Kanade. Od Indijancev bo že zvedel, kje da se še skrivajo po Kanadskih državah povsem iztrebljeni bizam-voli. Ujame naj z lasom nekaj telet in jih pripelje ali privede v park, kjer bo poskrbljeno za porast in razplod te tolikanj redke goveje vrste.

Proti dobri nagradi je sprejel Nemeč ponujeno mu nalogo. Zbral si je za spremljevalca na daljno, zasneženo, od viharjev ter ledu ogroženo

pot samo enega v osebi njemu dobro znanega goljatskega Amerikanca Lavisona.

Dolga je bila pot, katero sta napravila lovca iz Yellowstone parka do forta (trdnjave) Chipewayan na severu Kanade. Junija sta se podala na potovanje in oktobra sta bila iz omenjene nek-daj utrjene postojanke ob Velikem Suženjskem jezeru v Kanadi.

Dva dolga, delapolna meseca sta sledila Gruber in njegov tovariš urezam obrežja velikega jezera. Ustavila sta se slednjič na skrajnem koncu proti severu, kjer je bil šumeč odtok reke. Tamkaj sta zadela med razpadlimi razvalinami na kamenit dimnik in ognjišče.

»Ne smeva zgubljati časa«, je rekel izkušeni Amerikanec Lavison.

»Čutim zimo v vetru. Le poglej, kako temni že postajajo dnevi!«

»Jaz sem odločno za to, da se lotiva lova na bizam-vole«, je odgovoril Nemeč.

»Tovariš, midva sva tik pred severno nočjo; saj se vendar nahajava v pokrajini polnočnega solnca. Kmalu bo naju zaprla zima za sedem mesecev. Nujno potrebujeva kočo, drva in meso.«

jarske poskuse in stari mož se je povspel v sovjetski Rusiji do visokih časti. Njemu gre zahvala za ustanovitev največje ruske sadjarske šole, ki je postala znanstveni zavod za raziskovanje sadja ter jagod. Mičurin je prejel največje sovjetsko odlikovanje in postal kot samouk član akademije.

Človek lahko

povprečno dvigne 1 in polkrat toliko kot znaša njegova teža.

Prvi podmorski kabel

je bil položen leta 1850 med Angleško in Francijo. Začetkom sedanjega stoletja je bilo v prometu 1750 podvodnih kablov v skupni dolžini 358.148 km.

imeli zakaj. Prenašajo napore življenja z lahkoto in vsakega uspeha se veselijo. V Bogu vidijo svojo srečo, z Njim si iščejo rešitve vseh svojih težav. In zato jih Bog blagoslovlja s svojim blagoslovom. Angel miru in angel blagoslova sta si podala roke in pleteta vence na znojna čela kmetov in kmetic med delom. V njihovih srcih ni nevoščljivosti, njihove duše so prepletene z molitvijo. Ali ni vse njihovo delo kakor molitev? Da, in še več! Kakor božji hrami so njihova srca, kjer ni drugega kakor en sam psalm večne ljubezni.

Dežela uči, dežela vzgaja, dežela vabi, dežela snubi, dežela je zdrava in vse, kar pride z nje, je dobro. Zato je dežela vredna vse pozornosti in ljubezni. Če je dežela bogata, tudi mesto je bogato. Preprosta je dežela, zato je zanimiva, zato je ljubka; zatočišče je vseh onih, ki si iščejo miru.

Žetev je. In tisoči si želijo v objem žetve in tisoči hrepenijo po njeni blagodati. Pesem poljane jih vabi, da mro od koprnenja. Zato naj nam bo vedno pri srcu ta naša ljubljena dežela in delajmo za njen procvit! Fr. H.

*

Št. Peter pri Mariboru. Vest, da je notranji minister dr. Korošec zopet upostavil Prosvetno zvezo v Ljubljani in v Mariboru, je izzvala veliko veselja, saj je s tem popravljena velika krivica, ki jo je napravil prejšnji režim slovenskemu narodu. Tudi naše prosvetno društvo »Skala« bo pričelo z nadaljnim delovanjem. Priziv, ki je bil svoječasno proti razpustu vložen, je bil zavržen. No, in sedaj pa bomo zopet krepko poprijeli, da bomo zamujevo popravili. Pa še to je treba omeniti, da se tisti, ki so imeli ob razpustu toliko veselja in brige, pa še tudi pozneje, se sedaj strašno »giftajo« radi tega. Pa kaj čemo, božji mlini meljejo pač počasi, a gotovo.

poslovnih, zgodovinskih in strokovnih knjig za katere je izdal ves podarjen denar od svojih domačih, posebno od dedeca in babice. Vse to je ostavil svojemu bratcu Borisu, petošolcu. V posebno zabavo mu je bil nogomet, bil je marsikateri gol z domačimi mladeniči, bil jim je prvak. Njegov pogreb je bil nad vse veličasten. Mnogo cvetličnih svežih šopkov in obilo krasnih vencev je kinčalo njegov beli, z zlatim križem obdani domek, ki so jih darovali njegovi čestilci in ga spremljali v obilni množici na njegovi zadnji poti. Pevci so mu zapeli na domu, v cerkvi in ob grobu žalostinke. Naš č. g. župnik je v spremstvu še treh gg. duhovnikov vodil žalni sprevod ter govoril v srce segajoč poslovljni govor v spomin vrlemu Dušanu, ki je bil njegov ministar nad šest let in vsako jutro ga je tako zelo prikupljivo pozdravil. Ves ta čas je bil prav natančen in vesten v izpolnjevanju svojih dolžnosti. Vse te lepe lastnosti naj bi vsi posnemali in drug drugega spoštovali. Omenil je osebni govor z njim tri dni pred odhodom v bolnišnico, kako visoke blage ideale je gojil, da bi naj vse ljudstvo srečno bilo. Dolg poučni govor č. g. župnika je kaj blažilno in tolažilno vplival na mnogoštevilne vdeležence, posebno sorodnike. Tudi štirje Dušanovi sošolci so prispeli s kolesi na njegov zadnji domek. Pristrčna hvala vsem, posebno č. g. duhovnikom, vestnima, blagima usmiljenkama, skrbnim zdravnikom mariborske bolnišnice in vsem, ki so nas tolažili v bridki izgubi našega ponosa, milega Duška! Zahvaljujemo se pa tudi pristrčno Kuratoriju ustanove Feliksa Ferka za podeljeno mnogoletno ustanovo, posebno g. prof. dr. Ivu Dolarju, kar je ljubkega Dušana srčno veselilo za priznanje njegove marljivosti. Bog plati vsem! — Rodbini Dernovšek, Kranjc.

Št. Peter pri Mariboru. Pretekli četrtek je umrla gdčna Klemenčič Julijana, upokojena učiteljica in posestnica v Malečniku. Pokopana je bila v soboto ter prepeljana iz Št. Petra na Pobrežje na frančiškansko pokopališče, kjer ima rodbina Klemenčič-Koprivšek svojo grobnico. Bodi rajnici ohranjen blag spomin. Isti dan je umrl v Metavi bivši vini čar Žel Mihael. Na stara leta je živel starček v revnih razmerah. V Celestrini pa je umrla posestnica Sečnik Ana, po daljši bolezni, a smrt je pri-

Odprta noč in dan so groba vrata.

Umrla je na Koroškem (avstrijskem Koroškem) gospa Marica Aichholcer, nečakinja ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, rojena v Šmihelu pri Pliberku. Lani jo je meseca avgusta poročil g. knezoškof z nadučiteljem Aichholcerjem, letos pa je po porodu otroka umrla. Njen soprog je edini narodno zavedni učitelj na Koroškem, nastavljen kajpada med Nemci, ne pa med Slovenci. Rajna Marica je bila splošno znana, čislana in priljubljena slovenska potovalna učiteljica. V nedeljo, 14. julija je bila pokopana ob ogromni udeležbi užaloščenega slovenskega ljudstva v slovenski fari Loče pri Baškem jezeru. Navzočih je bilo deset duhovnikov. Pristrčne besede ji je v slovenskem jeziku spregovoril ob grobu domači g. župnik dr. Ogris, žalostinke pa sta ji zapela domači zbor in slavnoznanjski pevski zbor iz Brnce. Plemenita Slovenka, počivaj v miru v slovenski zemlji!

Sv. Barbara v Slovenskih goricah. Pogreb

šestošolca humanistične gimnazije Dušana Dernovška se je vršil v sredo, 17. julija pri Sv. Barbari v Slov. goricah pri veliki množini ljudstva. Rojen je bil v šoli barbarški, kjer je tudi dovršil vse razrede z odliko v ljubezni vseh domačih in učiteljev. Dušan je bil vsem prikupljiv deček in vsak ga je vzljubil. Prečitaval je takoj došle časnike, »Slovenski gospodar« mu je bil zelo pri srcu, posebno Januša Goleca pripovedke je prve shranil v svoj duh, čislal ga je, ker ga je ta č. gospod krstil v šoli. Ob mesecu došli »Zvonček« je najprej pogledal rešitev rebusa, dijamenta ali križaljke, vedno ga je veselilo, ko je videl tikano svoje ime. Knjige je visoko čislal, njegova lepa in obširna knjižnica priča o njenem lastniku, kako vestno, s polno ljubeznijo jo je gojil. Njegov natančno sestavljen »Knjižni zapisnik« dokazuje njegovo vestno, razumno delo. Karla Maya ima vse zvezke, mnogo le-

Vseh dozdam znanih vrst hroščev je krog 80 tisoč.

Nekaj o kavinem drevesu.

Po plantažah gojijo kavo največ v grmih, ki dosežejo višino 1½ metra, med tem ko postane divje kavino drevo visoko 5—6 m. Kavini grm začne roditi v tretjem letu, vendar je žetev v začetku prav neznatna. Kavini grm rodi 30 let, včasih celo 50 let. Eden grm da na leto ½ kg kave.

Kakao drevo

doseže višino 5 do 15 metrov in je debelo 27 do 30 cm. Sad je dolg 10 do 15 cm in debel 5 do 8 cm. Vsak strok ima 20 do 70 fižolu podobnih semen. Kakao drevo prične roditi v

Do jezera je segal gozd s pritlikavimi smrekami. Kmalu so odmevali udarci dveh sekir po samoti. Drevesa so bila majhna in glede velikosti čisto enaka. Tu in tam se je dvigal iz zemlje kak počrnel štor, znamenje, da je že prepevala tukaj sekira svojo pesem. Nемеc je opazil, da ne kažejo stoječa drevesa večjega premera kakor štori in je vprašal spremljevalca, kako je z razliko glede starosti.

»Petindvajset, mogoče petdeset let«, je odgovoril Amerikanec.

»Živa drevesa niso debelejša od štorov.«

»Tukaj na severu raste vse zelo počasi.«

Zgradila sta okrog kamenitega dimnika kočjo iz smrekovega hlodovja in jo pokrila s smrečjem in peskom. Pri kopanju peska poleg ognjišča je zadel Gruber na pilo in na pokrov soda za žganje, v katerega je bila vžgana nečitljiva beseda.

»Našla sva mesto«, je pripomnil Lavison. »L. 1819 je zgradil ravno tukaj severni raziskovalec Franklin kočjo. Leta 1883 je tukajle prezimil kapitan Back, ki je iskal pogrešanega kapitana Ros-

sa. Ti dve raziskovalni ekspediciji sta podrla smrekova drevesa. Tamkajle zunaj je nekaj indijanskih sledov, ki so iz prejšnje zime, ker Indijanci ne sekajo dreves.«

Lovca sta dogradila kočjo. Zunaj ob stenah sta zložila kupe drv. Zvalila sta pod streho s sani sode s posušenimi ribami in sadjem, vreče z moko, zaboje s prepečencem, konzerve z mesom ter sočivjem, sladkor, kavo, sol, tobak, sploh vse zaloge. Nato sta potegnili na suho čoln in ga razložila. Vse te priprave za prezimovanje so trajale dober teden.

Gruberja je tresel mráz pri spanju kljub ognju, ker so zevale med posameznimi debli luknje, razpokline in špranje. V notrajnosti kočje v noči ni bilo nič bolj toplo, nego kje zunaj na prostem pod smrekovimi vejami. Ko je poskušal Nемеc zadelati zevajoče špranje, se mu je krohotal tovariš iz polnega grla in je zaustavil delo z eno samo besedo:

»Počakaj!«

Vsak dan je segal led dalje v notrajnost jezera. Sonce je postajalo vedno bolj blede ter me-

šla vendar nepričakovano. Pokopana je bila preteklo nedeljo na župnijskem pokopališču. Naj oba rešena zemeljske tuže, uživata večni mir!

Brezno ob Dravi. V najlepših dneh svojega življenja, 30 let stara, je nas zapustila Skolastika Zavratnik. Po dveletnem zakonskem življenju je zapustila ljubečega moža. Pretrgala ji je nit življenja neozdravljiva bolezen jetika. Rajna je bila žena dela in žena molitve. Pogosto je pristopila k mizi Gospodovi, posebno ob prvih petkih v mesecu. Na njeni zadnji poti v ponedeljek, 8. julija jo je spremila velika množica ljudi. Ob grobu ji je spregovoril domači g. župnik prisrčne poslovilne besede. Rajni večni mir, žalujočega moža pa naj tolaži ljubi Bog!

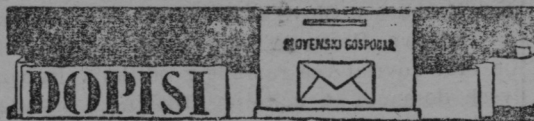
Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V Apačah je pri svoji sestri dolge mesece trpela in 17. julija dotrpela vrla 18letna mladenka Trezika Vindiš iz Trnovca. Njena smrt je pač zadejala hude rane staršem in vsem, ki so jo poznali in ljubili, a je presadila iz doline trpljenja vrla Marijino hčerko v božji raj; zato so ji tudi družbenice priredile tako lep pogreb, jo v grobu zasule s cvetjem ter se po svoji govornici od nje tako lepo poslovile. Trezika, prosi še za nas.

Sv. Miklavž pri Ormožu. S Krčevin je stegnila smrt roko v Brebrovnik in je za Lukmanom pobrala župana Janežiča. Iz Brebrovnika se je prikradla na Pavlovski vrh in je pokosila cerkvenega ključarja Janežiča. Tiho je prišla in tiho odšla, zapustila je mrzlo truplo in jok žene-matere ter 11 otrok. S ključarjem Janežičem je miklavžovska župnija izgubila enega najboljših župljanov, mož in očetov. Umrl je nenadoma. Sicer je leta sem bolehal, a njegova bolezen po človeški sodbi ni bila za smrt. Bog je drugače ukrenil. Poklical je zvestega služabnika po plačilo. Prvo nedeljo v mesecu je pokojni kot član apostolstva mož prejel sv. zakramente. Zadnje nedeljo je bil pri rani sv. maši. Opoldne je sedel z družino pri mizi. Ko je pojedel juho, je začutil neko slabost. Šel je ven na zrak. V sobo se ni vrnil živ. Pred hišo so ga našli mrtvega. Zadela ga je kap. Krčevito je zajokala Janežičeva družina, ki je imela svojega »ateka« tako rada, kakor malokatera. Žalost pa je objela vso župnijo, ker je pokojnega Janežiča ljubila in spoštovala vsa župnija. Sicer pa ga je moral

vsakdo ljubiti in spoštovati. Saj je bil mož, kakor si ga boljšega ne moremo zamisliti. Kakor hrast je bil v verskem, narodnem in političnem oziru. Povsod odločen katoličan, v vsakem oziru cel mož. Kako čislán je bil pokojnik, je pokazala njegova zadnja pot. Kdor je videl njegov pogreb, je moral misliti, da je umrl velik odličnik. Zbran je bil ves veliki Miklavž. Trume ljudstva pa so prihitele tudi iz vseh sosednih župnij. Pogrebne obrede je opravil brat pokojnikov mil. g. stolni kanonik Rudolf Janežič iz Maribora. Pri maši sta mu stregla gg. konzistorijalni in duhovni svetnik Franc Bratušek, dekan velikonedeljske dekanije, in Franc Kolenc, tajnik KA iz Maribora. Poleg navedenih so prihitali na pogreb še gg. duhovni svetnik Štuhec, župnik pri Sv. Juriju ob Ščavnici, njegov kaplan Vahčič, gomilski župnik Satler, guštanjski župnik Barbič in domači kaplan Zajc. Okrog teh pa je bila zbrana na pokopališču nepregledna množica ljudstva. Med zbranimi je bila gasilska četa, ki ji je bil pokojnik podporni član. V slovo sta spregovorila ob grobu g. brat kanonik in g. svetnik Štuhec. Prvi je izrekel prisrčne besede zahvale, drugi pa je poveličeval pokojnika kot neomajnega katoličana in Slovenca. Nazadnje mu je pevski zbor zapel turobno žalostinko. Na miklavževskem pokopališču se dviga sveža gomila. Krije 67letnega Janežiča. V Janežičevi hiši se je eno mesto izpraznilo, a

mamiki-vdovi in 11 otrokom se bo zdelo, da je vse prazno. V cerkvi bo prazen ostal samo en sedež, a bo vrzel vožja, kakor da bi jih bilo deset in še več praznih. Janežič je odšel, a spomin nanj bo dolgo, dolgo ostal zapisan v srcu vseh, ki so ga poznali. Pokojnik je bil pravičen mož. Odlikovala ga je resnična pobožnost, izredna potrpežljivost, usmiljenost, dobrotljivost. Ob njegovi izgubi bo tolažba za domače, prijatelje in znance trdno zaupanje, da ga je Bog poklical po plačilo, ki ga je pripravil »zvestim služabnikom«.

Makole. Dne 1. julija je nehalo biti srce blagemu možu Babšek Antonu, posestniku v Pečké, ki je umrl v 80. letu starosti. Na oslabeledosti srca je bolehal skoz sedem let. Vdano je prenašal dolgo bolezen, vdan v voljo božjo je mirno izdihnil. Rajni je bil mož jeklenege značaja. Skozi desetletja je bil občinski odbornik in župan bivše občine Pečke, član šolskega odbora itd. Bil je eden izmed tistih mož, ki so z rajnim makolskim župnikom Mih. Lendovšek na čelu stvorili največ za slovensko in katoliško zavednost Makol. Dvanajst let je bil star, ko ga je njegov oče vpisal v Družbo sv. Mohorja, ostal ji je zvest do smrti. Naročnik »Slov. gospodarja« je bil nad 30 let. Ljubil je delo, čislal izobrazbo, izpolnjevanje verskih dolžnosti mu je bilo vedno prva dolžnost. Cerkvi je bil udan iz vsega srca. V tem duhu je vzgajal tudi svoje otroke. Bog mu bo di obilen plačnik!



Sv. Trije kralji—Marenberg. Pri Sv. Treh kraljih se je sedaj obhajala lepa ali Aleševa nedelja. Cerkev stoji na vrhu hriba, ki je podoban stožcu, morska višina znaša 833 m; hrib je porasten z lepimi bukovimi in smrekovimi gozdovi, na južni strani so kmetije vmes. Posebno lep pogled je z avstrijske strani od Sv. Lovrenca v popoldanski in večernih urah, kadar se bela cerkev blišči v solčnih žarkih. Cela slika spominja na goro Oljko v Savinjski dolini. Škoda, da pustijo rasti gozd prav tik do cerkve, vsaj 200 m na okrog bi moral biti prost razgled. Pred leti se je od cerkve

videlo mesto Gradec, proti Savinjski dolini pa Sv. Križ pri Belih vodah, danes vsega tega ni več. Razen tega škoduje drevje cerkvenim zidovom. Sv. Trije kralji so ob prevratu mnogo trpeli, razen Pernic največ v tem odseku. V cerkvi za velikim oltarjem je napis, ki pove, da je bila cerkev prenovljena leta 1912, cerkvena ključarja sta bila Anton Erjavec, p. d. Zalesnik, in Janez Sušnik, p. d. Sitar. Zelo zanimiva je oljnata slika sv. Aleša v stranskem oltarju na listni strani, in če te, dragi bravec, kedaj zanesajo stopinje na vrh Sv. Treh kraljev, ne zamudi si to ogledati. Svetnik leži mrtev, oblečen v popotno obleko, pod stopnicami na dvorišču rimske patricijske palače, obraz mu je spremenjen, nebeški sij ga obseva, v rokah drži zapečateno pismo, poleg njega na stolcu je črnilnik z gosjim peresom,

dlo, noči hladnejše. Dne 8. oktobra je kazal toplomer nekaj stopinj pod ničlo. Naslednjo noč je stalo živo srebro še nižje in od tedaj je padalo neprestano.

Pri pogledu na nizko stanje nitke živega srebra je pripomnil Lavison:

»Čas je, na delo morava!«

Pograbil je čeber za vodo, odbrzel k luknji v ledu, oprostil odprtino vrhnjega ledu, napolnil čeber in se vrnil nazaj h koči. Gruberju se niti sanjalo ni, kaj namerava. Nehote je tudi sam zajel vode in sledil Amerikancu.

Ko sta dosegla kočo, bilo je od jezera komaj 30—40 korakov, že ni več pljuskala voda preko roba vedric, ker se je že bila napravila na vrhu ledena skorja. Lavison je postal 5 m pred kočuro s hrptom proti vetru in je pognal vodo z močjo po tramovju. Del vode je zmrznil že kar v zraku, drugi pa ob priletu na hlode. Celi dan sta delala oba in sta nehala, ko je sličila njuna kočica blestemu gričku. Nikjer ni bilo videti na stavbi kakega ostrega roba ali vogla. V notrajnosti je bi-

lo toplo in tako svetlo, kakor bi špranje sploh ne bile zadelane.

Vreme se je spremenilo, sneg je zaplesal. In kak sneg! Z neba so pričele vrtuljiti liki kurja peresa velike snežinke. Celi dan in celo noč je snežilo neprenehoma.

»Ho! Ho!« si je mencial Amerikanec zadovoljno roke.

»Tako je prav! Naj le pada sneg, se bodo vsaj pričele gibati črede severnih jelenov. Dobila bova sveže meso.«

Zopet je posijalo sonce, vendar ne več tako svetlo. Oster veter je bril iz ledenega severa ter pretvarjal zgornjo plast snega v trdo skorjo. Tretjo noč po sneženi burji, ko sta se tiščala lovca udobno vsak pod svojo očejo, ju je vzbudil nemiren dirindaj pred bajto.

»Indijanci«, je uganil Lavison, »ki gredo na lov na jelene v severne kraje.«

(Dalje sledi.)

Sirite „Slov. gospodarja“!

5. letu in se dviga ter raste njegova rodovitnost do 12. leta. Čas zoritve sadu traja 5 do 9 mesecev. Odraslo kakor drevo da letno 3 kg zrnja.

Najmodernejši kurnik poseda Marija Luiza Queveli, mlada deklica v severnoameriški državi Washington. Ta kurnik je namreč petnadstropna hiša z električno lučjo, radijo aparat in tla so prevlečena z oljem.

Dvanajst

živih bratov in sester Manseati v mestecu Drummondville v Kanadi je skupno starih 809 let. Starost 7 bratov in 5 sester znaša po vrsti 78, 76, 73, 72, 70, 68, 65, 64, 62, 59 in 56 let.

na tleh leži popotna palica in odprta knjiga, menda sv. pismo.

St. Peter pri M. riboru. Otroci Marijinega vrtca iz hoške nadžupnije, katerim se je še pridružil šentpeterski Marijin vrtec, so imeli izlet v Metavo na praznik karmelske M. B. V kapelici na prijaznem metavskem hribočku so imeli svojo pobožnost, kjer je g. dekan služil sv. mašo, pri kateri so otroci lepo popevali. Po opravljeni pobožnosti pa je bila mladina pogoščena. — 25 letnico službe pri isti družini je obhajala pretečeno sredo Tončka Knupleževa. Obitelj Sandejeva, pri kateri je v službi, ji je priredila lepo domačo slovesnost, kateri so prisostvovali ožji sorodniki jubilentinje in prijatelji Sandejeve družine. Naj bo usojeno zvesti služabnici, da doživi še tudi 50 letnico v zadovoljstvu in zdravju. — Suša je že neznošna, poljski pridelki trpijo, otave ne bo, sadje odpada, tako, da bo kmet zopet hudo prizadet.

Puščava. V petek, 26. julija, in v nedeljo, dne 28. julija praznujemo v Puščavi god sv. Ane v popolnoma prenovljeni romarski cerkvi. Vabimo častilce sv. Ane, posebno matere, da pridejo na romanje bodisi v petek, ali v nedeljo. Dnevni red za oba dneva bo sledeči: ob 5 pričetek spovedovanja, ob 6 tiha sv. maša, ob 7 pridiga in potem peta sv. maša, ob 8 sv. maša v kapeli sv. Ane, ob 10 pridiga in slovesna sv. maša. Prilika za spoved in sv. obhajilo bo od 5 do 12. Romarska cerkev v Puščavi je v notranjosti dobila čisto novo lice. Cela cerkev je prenovljena, samo stranska dva velika oltarja sta še v delu. To delo je pa tako ogromno, da bo do jeseni še dovolj dela, da bosta gotova. Ker je delo tako ogromno, si lahko predstavljate, da so stroški tudi temu primerni. Stroški so do sedaj narasli že nad 40.000 Din. Prosimo častilce sv. Ane in Matere božje, da pomagajo postaviti Materi božji dostojno svetišče. Marija pomočnica vam ne bo ostala dolžna ničesar.

Sv. Jakob v Slovenskih goricah. Dne 13. julija ob dveh zjutraj so ognjeni zublji uničili gospodarsko poslopje Jožefa Habingerja, posestnika na Plodežnici. Rešili so živino, ostala premičnina je zgorela. Nekaj dni pred izbruhom ognja je našel podtaknjeno pismo, v katerem mu požigalec napoveduje ognjenega petelina. — Zadnji čas so se hoteli zopet uveljaviti pri nas ljudje, ki so pri zadnjih volitvah delali z obljubami in s silo za Jevtičevo listo. Doživeli smo na videz brezpomembne preiskave, v resnici pa so nam pripravljali preiskovalni zapor, morda celo koncentracijsko taborišče. Toda Jevtič je obračal, Stojadinovič pa obrnil.

Cigonce pri Slov. Bistrici. V vasi Cigonce se v kljub prepovedi strogega logarja zbirajo nepoklicani otroci iz cele vasi pri opekarni grofa Attensa, da tamkaj uganjajo raznovrstne burke. Dne 15. julija je logarjevo odsotnost porabil sosedov Klajnšek Vlado, učenec V. razreda ljudske šole, pritekkel je k logarjevemu in izzval logarjevega sina Karla Štukl, učenca IV. razreda ljudske šole, na korajžo in metanje. Pri spoprijemu edendružega je Klajnšek tako nevarno spodbil nogo Štukl Karlu, da mu je pri tem nogo zlomil. V bolečinah zvičajočega Karla so takoj peljali k zdravniku in nato v mariborsko bolnišnico. Starši, pazite na svoje otroke, da bodo v tem počitniškem času porabili čas za koristna dela in učenje, ne pa za pohajanje.

Čadram. Naš dobri g. župnik in duhovni svetovalec je praznoval 23. julija svojo petdesetletnico. Gotovo bodo zanimali župljane naše lepe župnije življenjski podatki našega tolikanj priljubljenega dušnega pastirja. G. župnik Franc Hohnjec se je rodil 23. julija 1885 pri Sv. Petru pod Sv. gorami iz ugledne rodbine. Njegov brat je profesor bogoslovja in požrtvovalno delavni politik ter organizator g. dr. Hohnjec. Brat Tone je ravnatelj ma-

riborske jetnišnice. Najmlajši sin je pa jubilant Franc. Gimnazijo in bogoslovje je končal v Mariboru, kjer je prejel mašniško posvečenje 25. julija 1911. Kaplanoval je na Rečici v Savinjski dolini, ter v Šmarju pri Jelšah. Leta 1921 je postal župnik v Čadramu, kjer deluje z vso vnemo ter požrtvovalnostjo do danes. V priznanje njegovega vsestranskega delovanja je bil odlikovan z redom jugoslovanske krone, škof dr. Ivan Tomažič ga je imenoval ob priliki zadnje birme za duhovnega svetovaleca in obe občini na ozemlju čadramske župnije sta ga imenovali za častnega občana. G. jubilant ima za celi konjiški okraj velike uasluge kot bivši poselevoedeči podpredsednik cestnega odbora. Na tem važnem mestu je z največjo delavnostjo spravil v red ceste konjiškega okraja. Niti naštetih pa ne moremo zaslug, katere si je stekel kot naš dušni pastir na prižnici, v spovednici, šoli in kot naš vodja na prosvetnem ter gospodarskem polju. Lahko tudi trdimo, da kot obče priljubljen in goreč duhovnik nima nasprotnikov, kaj šele sovražnika! K njegovi 50 letnici mu želimo vsi Čadramčani krepkega zdravja, da bi nam pastiroval še dolga leta in obhajal v naši sredi vse nadaljne jubileje! Bog živi ter ohrani našega župnika, ki nam je zgled v vsakem oziru!

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 18. julija med 3 in 4 popoldne je v našem okolišu napravila toča ogromno škodo v vinogradih in sadonosnikih. Najprej je prihrumela toča med močnim dežjem in viharjem od jugozahoda, a nekako deset minut za tem pa je padala suha toča, debelejša kot orehi, ki je bila še rogljata, od severovzhoda. Prav na dan te nesreče se je v našem kraju razdeljevalo opomine za plačilo davkov in je torej povsem umevno, da je tarnanje davkoplačevalcev veliko. Uместno bo, da se izterjevanje davkov odloži, ker bo odpis davkov potreben.

Vransko. Živo še imamo v spominu dogodke ljubljanskega evharističnega kongresa. Kakor tik po gledališki predstavi, se nam vrste še danes pred očmi slike izza teh dni. Le prehitro je vse to minulo. Trajen spomin na ta kongres pa bodo nam, Vrančanom, ohranjali štirje evharistični križi, ki se dvigujejo na vseh straneh Vranskega. Prvi stoji na Grmadi, na Dolinskovem posestvu. Ta križ smo proglasili za farni, zakaj vsa fara se je udeležila njegove slavnostne blagoslovitve. Druga dva se dvigujeta nedaleč narazen na Ručigajevem vrhu in nad Ropasijo. Blagoslovljena sta bila na praznik sv. Rešnjega Telesa in v njegovi osmini ob veliki udeležbi okoličanov. Ob jutranjih solnčnih žarkih se zaiskri iz zapadne strani sredi zelenih bregov četrti, tenek in visok. Na Marovtovem griču stoji in nepopisen je pogled s te točke po vsej celjski kotlini. Zadnji četrtek pred kongresom smo mu izprosili blagoslov. Vzvišeni in vzpodbudni so bili ob teh prilikah blagoslovitve govori blagosloviteljev, domačih gospodov dr. V. Mörtila in kaplana Fr. Bohanca. Tako se je naša fara dostojno in hvalevredno odzvala dolžnostim in klicu tega evharističnega časa.

Sv. Križ pri Belih vodah. Veličasten vtis evharističnega kongresa v Ljubljani je počivil versko navdušenje po celi Sloveniji. Tako so tudi številne množice vernih romarjev, ki so prispale k Sv. Križu na lepo nedeljo, 14. julija, s svojo versko gorečnostjo in z navdušenim prepevanjem proslavile evharističnega Kralja. Nad polovico romarjev se je z Njim združilo pri obhajilni mizi. Slovesne večernice je opravil č. g. Ogulin Janez, pri katerih je navdušeno odpevala dvatisočera množica zbranega ljudstva. Živ dokaz vernosti in kulture našega naroda je krasno ljudsko petje, ki se čimdalje bolj razširja. Zjutraj sta bili dve pridigi, pet sv. maš in nato slovesna procesija z Najsvetejšim. Naj On deli vsem obilo milosti!

Št. Andraž pri Velenju. Vsem ljubiteljem prijazne in divne gore Oljke naznanjamo, da se vrši običajna šentandraška lepa nedelja na gori Oljki na Anino nedeljo, 28. julija. Vsi prijazno vabljeni, da pohitite ta dan na to prijazno goro prosit Boga, da nas obvaruje hude ure.

Kasaze pri Celju. 18 mladičev je skotila samica belgijske pasme kuncerejcu Antonu Goršeku iz Kasaz pri Celju. Samica tehtala 9 kg. Ker pa bi jih toliko število ne mogla dobro prehraniti, jih je lastnik 12 takoj uničil.

Grize. Jakob Gril, posestniški sin tukajšnje župnije, služi pri generalu Pešiču v Belgradu za slugo. Sedaj se nahaja doma pri svojih starših na dopustu. Preteklo soboto ga je general Pešič, ki se tudi nahaja na dopustu v Celju, obiskal na njegovem domu. Seveda so bili domači jako iznenadeni radi visokega obiska. Pač lepa poteza ljudomilost tega visokega gospoda!

Buče. Razno. Prvo polletje smo preživeli, hvala Bogu, brez posebnih nesreč. Dne 1. junija smo pa imeli celi dan strah, ker je strašno grmelo in treskalo. Strela je vžgala viničarijo, last šentjurske posojilnice, škoda je pa skoraj popolnoma krita z zavarovalnino. Od tedaj pa imamo mirno in suho vreme, tudi suša še ni povzročila škode, kakor se sliši iz raznih krajev. V tem mesecu smo imeli dvakrat pohleven dež. Nekaj pa nam je letos manjkalo. Zneane bučke črešnje so popolnoma odpovedale, da se nam vsem čudno zdi, ker se to redko zgodi in tudi Celjani so zastoj čakali od nas na prvi štajerski sad, ki ga vsako leto radi kupujejo in uživajo. — Veliko veselja nam je prinesla nedelja, 12. maja. Vršil se je velik materinski tabor za matere in žene iz Buč, Olimje in Podčetrška. Do solz smo bili ginjeni, ko smo poslušali odrasle in male sinove in hčere, ki so proslavljali matere kot malo zahvalo za velike žrtve, ki jih doprinašajo za svoje ljubljene otroke. V nedeljo, 14. julija pa so se zbrali možje in fantje iz istih župnij na prijaznem hribočku, pri olimski podružnici sv. Filipa v Veračah pod vodstvom svojih dušnih pastirjev na sestanek Katoliške akcije. V pridigi in raznih govorih so se navdušili za bodoče delo po katoliških načelih. Lepe narodne pesni so odmevale po vinorodnih hribočkih, nato smo pa šli veseli domov. — V zadnjem času sta umrla dva naročnika »Slov. gospodarja«, in sicer Smodila Juro v Vranski gorci in Pavlič Anton, podobar in slikar na Bučah, katerega sliko je pred leti prinesel »Slov. gospodar«. Bil je znan daleč po vsej Sloveniji in Hrvaški, doli po Slavoniji je slikal cerkve, delal oltarje in kipe svetnikov. — Kako je pa zdrav naš kraj, spričuje dejstvo, da je sedem parov zakoncev dočakalo zlato poroko v zadnjih desetih letih v tej mali župniji, ki šteje okrog 1200 duš. — Kljub hudi gospodarski krizi imamo veliko naročnikov Slov. gospodarja, Bogoljuba in Glasnika, ker smo željni pouka in radi čitamo. — Dokler so bile razmere normalne, je bila tukajšnja kmečka hranilnica in posojilnica razmeroma ena najboljših v kozjanskem okraju. Danes se pa sprašujemo: Se li bodo razmere kedaj spremenile na boljše? Upajmo! To želimo gotovo Vi, gospod urednik, kakor mi, Vaši prijatelji. Opazovalec.

Št. Rupert nad Laškim. Ubogi kmetski človek današnjih dni izhaja le, ker mu ne zmanjka potrpežljivosti in pa upanja na boljše čase. V naših težavah nas je posebno trdo zadelo, ko so nam mogotci Kramar-Marušičeve sorte in njih domači podrepniki raztrgali župnijo »samo« na tri dele ter nas prilimali občini Sv. Lenarta, kamor spadamo, kakor pest na oko. Sedaj pa so, hvala Bogu, zapihale spet milejše sapice, in vsak uviden človek, ki ne trobi v Špilancem rog, pravi in zahteva: občina Sv. Rupert se mora spet upostaviti, kakor je bila do jeseni 1933! Kdor pozna krajevne razmere in premisli na priimer samo to potezo demokratarjev, da so okolice Malobrez, ki sega tik do šentrupertske cerkve, priklopili tri ure odda-

Ijeni občini Marija Gradec v Laškem, mora priznati: tako zlobno in krivično razdelitev je bil zmožen samo največji sovražnik slovenskega ljudstva. Zato pa gre po celem št. Rupertu samo en glas: občina mora zopet nazaj v Sv. Rupert! — Res z velikim zaupanjem gledamo vsi na novo vlado, v kateri je tudi naš človek, toliko obrekovani dr. Korošec, a poštenost nazadnje le obvelja, pravi vsak naš človek. Zaupamo, da v prihodnje ne bo več mogoče, kar delajo milijonarski dobičkarji v Laškem in drugod, ki plačujejo kmetu železniške prage ali švelarje po 2 Din, reci dva dinarja. Toda o tem prihodnjič!

Pišeece. Lepo slovesnost smo tri fare priredile v nedeljo, 14. julija na Svetih Gorah nad St. Petrom. Priredili smo otroški tabor. Lepo je bilo gledati otroke iz Pišec, št. Petra, Bizeljskega in tudi od drugod, kako so korakali v starodavno Marijino svetišče na Sv. Gorah, da se najprej poklonijo Bogu in Mariji. Po primerni pridigi in sv. maši se je vršil otroški tabor pod lipo blizu mežnarije. Nastopili so otroci z govorom, deklamacijami, gledališkimi prizorčki in petjem. Kako so otrokom žarele oči! Polni navdušenja so se vračali s tabora s sklepom v srcu, da hočejo prirediti prihodnje leto nov tabor v še večjem obsegu.

Pišeece. Evharistično — milosti polno leto obhajamo. Da bo pa to res prav v posebni meri za našo župnijo, bomo imeli ob 125 letnici povečanja farne cerkve sv. misijon. Leta 1795 je bila pozidana sedanja cerkev, ker je bila prejšnja premajhna. Toda posvečena je bila šele 16. avgusta 1810 z oltarji vred po lavantinskem knezoškofu Leopoldu II., kar je razvidno iz hronograma in epombe v šesti farni krstni knjigi. Ni nam mogoče obhajati obletnice ravno 16. avgusta, a obhajali jo bomo od 28. julija do 4. avgusta s svetim misijonom. Čas milosti bo sv. misijon za nas. Prišli bodo med nas patri jezuitje iz Ljubljane. Na stežaj bomo jim odprli svoja srca, tudi tisti, ki drugače ne marajo za Boga, cerkev in zakramente. Mi hočemo storiti svoje, a upamo in molimo, da bi Bog po Materi božji in farnem patronu sv. Mihaelu tudi storil svoje. Tako bo prerोजना fara pač najlepše obhajala 125 letnico posvečenja svoje cerkve.

Peter Rešetar rešetari.

Pred letom dni v Ženevi. Pred letom dni je bil bivši Jevtič v Ženevi. Pa si je kupoval blago za obleko. Trgovec mu je odrezal le 2 m blaga. Ko se je vrnil v Belgrad, si je zopet kupil blago za obleko. Trgovec mu je odrezal 3,5 m blaga. Sedaj se je Jevtič začudil, kako to. Njegov osebni sluga mu lahko veliko pove, pa je rekel: »To je takole, v Belgradu ste velik gospod, v Ženevi pa majhen! Te dni je Jevtič zopet kupoval blago. Trgovec mu ga je odrezal le pol metra!

Zemljevid kot dnevnik. Japonska vsak dan izpreminja meje na Kitajskem. V Tokiju je začel izhajati dnevnik v obliki zemljevida, ki vsak dan prinaša nove meje Japonske. Dnevnik izdaja vojno ministrstvo.

Sedanji poslanci ne pridejo v nebesa. Sedanji poslanci žal ne bodo prišli v nebesa. Sedaj so izglasovali pooblaščenje za nov volivni zakon in s tem sebi zadržali vrh okrog vratu. Samomorilci pa ne pridejo v nebesa.

Marš na Belgrad. Jevtič in Marušič sta pripravljala marš na Belgrad, da bi ga osvojila. Postavila sta se na čelo in komandirala. Ker pa nista bila ničdar dobra vojaka, sta komandirala levo, krenila pa na desno. Ko sta se čez čas ozrla, sta videla, kako korakajo poslanci svojo pot v nasprotno smer. Hitro sta se sicer obrnila, toda ostala sta zadaj. Sedaj se ne bosta nikdar več mogla igrati etare vojake.

Politični žagarji. »Glas Marušiča« (natisnako si-

cer »Glas naroda«) piše, da je pri nas navada političnega žaganja. Ko pride nova vlada, pa se višje glave požagajo in pridejo novi ljudje. Pravi, da bi se naj tudi v tem oddelku začela sedaj kriza in naj bi se ustavilo politične žage. Mi smo tudi za to. Kaj bi žagali! Kar cel hlood, kakoršen pač je, naložimo na splav, potem pa po Savci, po Dravci, po beli Donavi, ga bomo potem že na licu mesta otesali in kot dobri kramarji vnovčili.

Ptujska mestna hiša ima zelo zanimiv starinski napis, ki ga sedaj med drugimi ptujskimi starinami kažejo tujcem. Napis se glasi: Srezki odbor JNS stranke za Ptuj. Osnovel se je poseben ozek odbor, ki bo čuval, da ta napis ne izgine, ko bo iz mestne hiše začelo izginjati. Predsednik odbora je znani strokovnjak Lovro Petovar.

To bo višek v Šmarju. Šmarski okraj je postal znan po vsej državi. Za to je poskrbel Dobovišek. Tudi za okraj sam skrbi. Sedaj je izdal nalogo, da morajo njegovi nositi srajco čez hlače. Tako se spodobi. Ko se bo to zgodilo, to še ne bo višek. Kadar pa bo Dobovišek ogrizel Ogrizka, Ogrizek pa dobo viška, Šmarčani pa kot vedno šli samo za dr. Korošcem, to bo višek v Šmarju!

o padalu.

Konec.

Moderna padala.

Vse drugače so novejša padala na modernih letalih. Izdelali so padala, ki so vdolana kar v sedeže. Če je nevarnost, poseben napis opozori potnike, naj si pripno pripravljeno jermenje okrog prsi. To potnikov ne vznemirja. Ko pilot vidi, da so vsi prepasani, pritisne na vzvod in tla pod potniki se odpro. Najsi potniki hočejo ali nočejo, že so v zraku in padajo. Padala se avtomatično odpro. Sam sem gledal poskušnjo, ko so vrgli vse potnike iz letala, pa se nikomur ni ničesar pripetilo. Ob enem delajo v Ameriki poizkuse, da bi celo letalo bilo zavarovano z ogromnim padalom. Toda to ima pomen le, če so se na letalu pokvarili motorji, brez pomena pa je, če se je letalo vžgalo.

Poseben način padanja,

ki ga imenujejo »slipen«. Na takem padalu privezani padajoči človek se vrti v krogu kakor se hoče ter s tem ali pospešuje padanje ali ga ovira. S tem si lahko pomaga, da ne pade v vodo, ali recimo na železnico, kjer bi ga povozil vlak. Toda ta način je zelo nevaren. Gledal sem ta-le prizor: Letalski učenec je hotel pospešiti padanje. Začel se je preveč gugati in veter je paval potisnil v stran. Mož je vlekel za vrstico, da bi zopet odprl padalo in preprečil padec. Padal je tako naglo, kakor bi granata padala na zemljo. Vsi

otrpli smo gledali strašni prizor, ne da bi mogli pomagati. Nekateri so glasno kričali. Ko je telo nesrečnega letalca priletelo na trda tla, je nekaj kilometrov naokrog tako zabobnelo, kakor bi kdokoli iz neznanske višine vrgel vrečo premoga na kamen. Oblak prahu je zakril vse. S sanitetnim avtom smo drveli na kraj nesreče. Padalo se je odprlo — seveda prepozno — ter vleklo razbito gmoto za seboj čez jarke in zidove, tako da je bilo vedno manj preostankov nesrečnega letalca.

Splošno lahko rečemo, da so sedaj vpeljana letala skoro čisto varna. Jamstva za življenje pa vam seveda ne da niti železnica.

Prva lokomotiva.

Na Angleškem grade novo lokomotivo, ki bo na las podobna prvi lokomotivi, katero je leta 1829 zgradil inž. Robert Stephenson v Darlingtonu. Ta novi posnetek prve lokomotive pojde v znanstveni muzej v South-Kensingtonu. Postavili jo bodo zraven ostankov prvega stroja, ki počiva tam že od leta 1862.

Neki angleški inženjer je časopisju tola javil: »Natančno bomo posneli prvi stroj, da bo sedanji rod bolje vedel, kakšna je bila prva lokomotiva. Original je s časom bil hudo poškodovan. Ko so lokomotivo leta 1844 nehali uporabljati, je celih 8 do 10 let stala v neki lopi. Vse količkaj vredne dele so s stroja pobrali; skoraj vsa medenina je izginila. Ko so leta 1862 stari stroj prepeljali v London, so poskusili dati mu prvotno zunanost. Toda pogrešane dele so slabo ponaredili. Pač pa sedaj lepo gre izpod rok sestavljanje novega posnetka starega stroja. Vse bo točno tako narajeno, kakor je naredil Stephenson.«

Pri tej priliki opozarjajo listi, kako škoda je, če se stare stvari tako zavržejo. Kako redkokdaj vidite v muzejih kak voz iz Napoleonskih vojska. Še celo iz svetovne vojne je ohranjenih le malo vozil. In vendar bi bilo to tako zanimivo za naše potomce! To je znamenje, da ljudje gledajo naprej, ampak mislijo, da bo to, kar je danes, kar tako ostalo. Čez 50 let pa se bodo ljudje smejali marsičemu, čemur se mi danes čudimo!

Tri milijone biserov v kletki.

V teku zadnjih 40 let je uspela Japoncem iznajdba: bisere gojiti na umeten način. Tozadevno postopanje je zelo enostavno. Školjkam, ki so znane, da proizvajajo bisere, vtaknejo med obe trdi lupini prav majhne bisere. Tak biserček draži školjko, da ustvari v teku let mnogo večjega. Industrija umetnih biserov na Japonskem je rodila doslej lepe uspehe in prinaša mnogo dobička.

Glede proizvodnje umetnih biserov so dosegli Japonci lansko leto rekord. Cele tri milijone školjk so pripravili za umetno ustvarjanje biserov. V vsako školjko so utihotapili majhen biser, na ta način pripravljeno školjko so shranili v kletki iz žice in te kletke so obesili na posebni splave, ki plavajo ob morski obali. Dva krat na leto vzamejo školjke iz kletk, da jih osnažijo raznih škodljivcev in zajedalcev. Zavarovanje školjk s kletkami je samo varnostna naprava, da jih na način zavarujejo napram tatovom. Omenjeni trije milijoni školjk bodo ostali sedem let v morski vodi. Šele po tej dobi jih bodo preiskali glede biserne vsebine. Pri preiskavah zadenejo povprečno na 20 odstotkov školjk, ki so sploh brez biserov, 20 do 25 odstotkov je ustvarilo v teku let krasno barvane bisere v vseh velikostih, ostalo pa so biseri manj vrednih oblik ter navadnih barv, vendar se dobro prodajo, ker so poceni.

Poslednje vesti.

Politične novice iz naše države.

Podrobna in končna razprava o državnem proračunu se je vršila v skupščini 22. julija. Predi ob tej priliki je nagovoril zbornico predsednik vlade dr. Stojadinovič, ki je zavrnil vse političke opozicije in posebno še z ozirom na dogodke v Zagrebu. V Zagrebu so bile 20. in 21. julija manifestacije dr. Mačkovih prijateljev v proslavo njegovega goda in rojstnega dneva. Ob tej priliki je došlo do neznatnih spopadov z nacionalisti in do pobitja nekaj mlp. Proti voditeljem, vsem hujskačem ter razbijanjem je uvedena preiskava. V očigled Mačkove proslave v Zagrebu se je vlada zavedala v polni meri svoje odgovornosti. Najlepši dokaz za resnično vrednost opozicijskih očitanj je bilo glasovanje glede proračuna, v katerem je glasovalo pri podrobni in zadnji razpravi 218 poslancev, proti pa le eden. Od slovenskih poslancev so se vzdržali glasovanja: Benko, Prekoršek, Mohorič, Makar, dr. Fux, Hočevnar, Janžekovič, Lukačič, dr. Novačan in dr. Lenarčič. Ostali slovenski poslanci so oddali glasove za proračun.

Dvanajstine, ki so bile končno in z veliko večino sprejete v skupščini, pridejo še pred senat. Finančni odbor senata je pričel proračunsko delo 23. julija popoldne.

Notranji minister dr. Anton Korošec se je pripeljal 22. julija v Ljubljano in od tam nadaljeval pot z avtomobilom v Bohinj v avdicenco h knezu namestniku Pavlu.

Nov poslanski klub. Po popolnem razsulu kluba Jevtičevih poslancev, iz katerega je stopilo v klub vladne večine nad 200 poslancev, se je osnoval nov klub pod imenom »Jugoslovanski neodvisni nacionalni klub«. Predsednik kluba je Milan Božič, podpredsednik pa Prekoršek iz Celja.

Politične novice iz drugih držav.

Napad Hitlerjeve vlade na katoliška društva. Dne 22. julija je izdala Hitlerjeva vlada popostreno naredbo proti verskim organizacijam, ki se bo izvajala proti pripadnikom katoliške Cerkve. Po tej naredbi je prepovedan nastop verskim organizacijam v svojih uniformah in nošenje znakov. Pri cerkvenih obredih ne smejo nositi cerkvenih zastav in ne smejo nastopati skupno v istem redu.

Angleška vlada je sklepala končnoveljavno o stališču Anglije v sporu med Italijo in Abesinijo 22. julija. Tozadevni sklepi so bili objavljeni šele 23. julija, ko je bil naš list že dotiskan in razposlan.

Do krvavih spopadov je došlo v zadnjem času na Irskem med katoličani in pripadniki protestantske anglikanske cerkve, in v Indiji med muslimani in Indii.

Francoška Lavalova vlada namerava uvesti alkoholni monopol, da bi dobila na ta način nadzorstvo nad vinsko trgovino ter podprla vinogradnike in viničarje, ki preživljajo hudo krizo.

Domače novice.

Požar je popolnoma uničil v Št. Ilju v Slov. goricah veliko gospodarsko poslopje posestniku Ivanu Čadramu. S poslopjem vred je uničena oprema ter poljski pridelki. Škoda znaša 80.000 Din in je le delno krita z zavarovalnino.

Vzrok velikega požara na Hajdini pri Ptuj. Med novicami spredaj ponočamo o velikem požaru na Hajdini, ki je uničil šestim posestnikom 18 poslopij. Orožniki so ugotovili, da

je izbruhnila tolikanj občutna požarna nesreča zato, ker so se otroci igrali z vžigalicami in zanetili ogenj v šupi posestnika Štefana Rozmana.

Prosvetnim društvom sporočamo, da lajnštvo Prosvetne zveze v Mariboru zopet posluje in je društvom v vseh zadevah na razpolago. Naslov: Prosvetna zveza v Mariboru, Aleksandrova c. 6.

Ogenj je uničil dve žagi. Zadnjo nedeljo ob treh zjutraj je začela goreti na Fužinah pri Vitanju žaga, ki je povsem pogorela. — Drugi požar je vpepelil zadnjo nedeljo ob pol treh zjutraj v Višnji vasi, pri Vojniku v okolici Celja žago posestniku in žagarju Canku. Gasilci so oteli skladišče lesa.

Kurja tatova pod ključem. Ptujski orožniki so zaprli dva zakonca iz Dornove pod Ptujem, ki sta se ukvarjala s kurjo tatvino na debelo. Obiskovala sta na tatinski način kurnike v okolici Ptuja in Ljutomera in oškodovala 76 posestnikov. Posluževala sta se 14 letnega fanta, ki je bil za stražarja. Škoda znaša do 10.000 Din. Pokradeno kuretino sta prodajala v Ptuj, Čakovec in Maribor.

Žensko utopljenko so našli pri Beričevem pri Ljubljani. Truplo je bilo v vodi kakih 10 dni. Utopljenke zaenkrat še niso spoznali.

Samoumor. Pastirji iz Dolenje vasi nad Rakom so našli na gmajni v precej razpadlem stanju moško truplo. Sodna komisija je ugotovila, da gre za 31letnega železničarjevega sina Alojzija Bombača, ki je odšel z doma 11. julija in se ni več vrnil. Bombač je služil svojčas pri obmejni straži. Našli so pri njem črnogorsko pištolo, iz katere so manjkali trije naboji. Gre za samoumor, ker mladi mož ni imel prave zaposlitve in je le na malenkostno mizaril na svojo roko.

Nevarnega vlomilca so zaprli orožniki v osebi 27letnega Hermana Kališnik iz Zg. Hoč, ki je bil strah prebivalstva v Radvanju pri Mariboru.

Prireditve in dopisi.

Laporje. Veličastna je bila zadnja nedelja v naši fari. Fantje in dekleta so pokazali, da za vero, jezik in dom žrtvujejo vse. Kresovanje na predvečer, pridiga v cerkvi in kot višek uprizoritev »Miklove Zale«, s tem trojnim je naša farna družina proslavila svoj veliki dan. Preveč silni so še utiski, da bi mogli vse povedati o vas. Poudarimo le, da ste vsi od poveljnika do zadnjega otroka v dveh tednih v neprespanih nočnih urah spletli krasen šopek in ga kot svoj edinstveni dar poklonili domovini na oltar. Javno priznanje ste želi za to. Dvatisočera množica gostov vam je jasno in glasno dala svoje priznanje. Niso se mogli načuditi zgledni požrtvovalnosti. Da, korajža premore vse! Kako ste igrali, kakšno strumnost ste pokazali, o tem se menijo ljudje in se bodo še dolgo. Zahvaliti se moramo še posebej vsem od onih mnogih hiš, ki so z vožnjo pomagali, dalje vsem, ki so nam kaj posodili in pomagali pri delu, ne nazadnje seveda tudi g. bogoslovcu Petančiču, ki je s prvo predstavo svoje najnovejše dramatizacije doživel v Laporju triumf. Kot čujemo, se to igro že na dveh krajih učijo in jo bo pisec v jeseni v knjigi izdal. To je naša končna beseda vsem, ki ste sodelovali, in to je cela župnija: pokazali ste sebi in drugim, slovenskih pradedov skupne in vztrajne borbe, kako so nam vero katoliško in domovino rešili. Kot smo čuli izpoved fantov v prologu, ste »v slavo

igrali Boga«. Da, on raj vsem milost da, da bomo sovražnike vere in naroda premagovali in se ga nikdar več bali.

Marija Zagorje. Zadnji letošnji romarski shod se bo letos obhajal v Zagorju prvo soboto in prvo nedeljo v avgustu, to je 3. in 4. avgusta. Oba dneva bodo vse romarske pobožnosti kakor običajno vsako leto. K tem romarskim slovesnostim ste vsi prijatelji Zagorske Matere Božje vljudno povabljeni. Na veselo svidenje!

Jubilejne dirke in jugoslovanski kasaški derby na Murskem polju. Znano Kolo jahačev, in vozačev v Ljutomeru, ki ima za razvoj in sloves stare konjereje na Murskem polju velike zasluge, slavi letos 60 letnico svojega obstoja. Zato pripravlja za 15. do 18. avgusta velike jubilejne konjske dirke.

Fantovski praznik v nedeljo, 18. avgusta pri Sv. Ani na Teharjih. Spored: Ob pol 9 zbirališče v teharski cerkvi. Ob 9 skupna procesija z godbo in s fantovskimi prapori k Sv. Ani. Ob pol 10 slovesno sv. opravilo za fante. Po končani proslavi skupen odhod na Teharje. Fantje celjske dekanije in iz sosednjih župnij, pridite! Pridobivajte vse fante za skupni fantovski praznik! Dekanijski odbor FKA.

Romanje k Mariji Bistrici na Hrvaškem. V nedeljo, 7. julija se je vršilo veliko slavlje pri Mariji Bistriški v čast in slavo Matere božje. Zagrebški nadškof dr. Anton Bauer je ob navzočnosti treh škofov in do 30.000 vernikov kronal Marijin kip z zlato krono v spomin 250 letnice, odkar je bil Marijin kip, ki so ga skrili pred Turki, spet najden. V spomin tega jubileja se pripravljata dva romarska vlaka naših Štajercev k Mariji Bistriški, eden iz Celja, drugi iz Ptuja. Romanje iz Celja bo 24. in 25. avgusta. Cena Din 42. Priglasiti se je do 5. avgusta. Vlak iz Ptuja bo vozil 26. in 27. avgusta. Cena 48 Din. Priglasiti se je na kapucinski samostan v Celju.

Hermes enoletni trgovski tečaj Slovenskega trgovskega društva, Maribor, Zrinjskega trg. vpisuje dnevno. Zahtevajte prospekte! 665

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Preklici, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. Mal. oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

Prodaj malo posestvo. Joha 5000 Din. Cafnik, Zimica, p. Sv. Barbara pri Mariboru. 733

Ne pozabite v »Novi starinarji«, Koroška 3, kupiti: naglavne rute po 6, flanela po 4, čajga, delena, različna svila, ostanki moškega blaga, volnato blago, moške in ženske srajce, gate, žepne robce, obleke za dečke in deklice, ženske predpasnike, čevlje ter velika izbira pohištva, otomana itd. 735

Iščem viničarja. Pet delovnih moči. Maribor, Melska 64. 734

Ivan Kacin, tvornica orgel in harmonijev, Domžale-Ljubljana, dobavlja harmonije od 2200 Din za pevška društva, šole in cerkve. Pianini od 10.000 Din. Zahtevajte cenik! 736

Carl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

Ves čas med pogovorom je cornel molčal, ko pa videl, da gre za res, je kriknil:

»Kaj vam na misel hodi, ljudje —! Ali je krščan-ko, kar počenjate z menoj? —? Kaj sem vam storil, la me mislite mučiti?«

»Kaj si storil, o tem bomo govorili pozneje!« je povedal Blenter ledeno mrzlo.

»In kaj imamo mi tebi očitati, ti bomo kar sedaj pokazali!« je pridjal Old Firehand. »In v ta namen bomo najprvo izpraznili žep!«

Mignil je Drollu, preiskal ga je in našel med drugimi rečmi tudi njegovo listnico in v njej devet tisoč dolarjev.

»Glej glej —!« se je smejal Old Firehand. »Inženjerjevi dolarji —! Nisi še delil s sodrugi —. Videti je, da ti menda bolj zaupajo ko na primer mi —.

Tat si in najbrž še marsikaj druga tudi! In zato si ne zaslužiš usmiljenja!«

Obrnil se je k Velikemu medvedu.

»Stori z njim, kar hočeš!«

Cornel je kriknil, Indijanec pa se ni zmenil za njegovo kričanje, hladno je opravnil in vrgel uhlje v reko.

»Takó —!« je dejal in vstal. »Tonkawa se je maščeval in pojde svojo pot.«

»Nocoj še —?« se je čudil Old Firehand. »V taki temi —? Zakaj pa ne ostaneš pri nas?«

»Tonkawa vidi tudi ponoči in njegov čas je kratko odmerjen. Mnogo dni sva izgubila z zasledovanjem, dan in noč bova jezdila, da prideva čimprej domov.«

Podal je Old Firehandu roko.

»Veliki medved je prijatelj belih ljudi! Naj jim dá Veliki duh dovolj smodnika in mnogo mesa, ker so bili prijazni z njim! Howgh!«

Obesil si je puško na ramo in odšel, sin pa za njim. Izginila sta v temnem gozdu.

»Peš gresta?« se je čudil Droll.

»Gotovo imata kje konje.«

»Da, pri naši koči,« je dejal Blenter. »Le ali jo bodeda našla v taki temi —?«

»Ne bojte se! Saj sta že bila pri njej. In dobro vesta, da leži ob reki.«

Kaj pa bomo počeli z našimi ujetniki? In z mrtvimi?«

»Mrtve pomečemo enostavno v reko,« je svetoval drvar. »Ujetnike pa bomo sodili po postavi prerije.«

Prej pa se moramo zavarovati, da nam pobegli trampci ne pridejo kje preblizu!«

»O, premalo jih je, ni se nam jih treba bati! Bežali so, kar so jih noge nesle!«

Sicer pa lahko postavimo straže.«

Cornel je ležal med ujetniki in cvilil od bolečin, zaenkrat se nihče ni zmenil za njega. Old Firehand je razpostavil straže ob robu jase proti gozdu, ker od rečne strani ni bilo pričakovati napada, poslal po konje in sklical jury — prerijsko sodišče. —

Države onstran Mississippija so redko naseljene in roka pravice ne sega v divjine zapada, je tam tudi brez moči. Zato si oškodovani sami poišče pravico. Če zalotijo zločinca, sestavijo jury, nekako potratno sodišče, kar na licu mesta. Taka jury ima predsednika, prisednika, tožitelj mora nastopiti osebno. Tudi obsodba se mora izvršiti kar na licu mesta. Ta nepisana pravica naglega soda, kakor bi tako jury lahko imenovali, je dostikrat edina obramba farmerjev, lovcev, potnikov in delavcev na divjem zapadu. Zločinci se je zelo bojijo, ker je stroga, pravična, neizprosna in nagla.

Najprvo so sodili cornelove tovariše. Ujetim trampom niso mogli dokazati, da bi bil kateri komu izmed navzočih storil kaj hudega, za to, kar so nameravali, so jim zaračunali rane pa izgubo konj in

orožja ter odločili, da jih bodo za tisto noč strogo zastražili, drugo jutro pa izpustili. Rane so si smeli samo obvezati.

Nato so sodili cornela. Položili so ga k ognju. In ko mu je ogenj posvetil v obraz, je šinil pokonci mladi Fred, planil k njemu, ga gledal, kot da ga misli prebosti z očmi, in poklical Drolla.

»On je —!« je kazal. »On, morilec —! Spoznal sem ga —! Končno ga imava —!«

Droll je prihitel.

»Se ne motiš? Saj ne more biti —! Nil!«

»On je! Prav gotovo je!« je trdil Fred. »Tudi sam naju pozna —. Le poglej, s kako smrtno grozo naju gledal! Strah ga je —! Dobro ve, v čigavih rokah je in da je izgubljen!«

»Da je on, bi ga bil že na ladji spoznal!«

»Na ladji ga nisem videl, vsaj dobro ne.«

»Hm —!« je gledal Droll. »Popisal si mi morilca —. Črnolas da je, si pravil —. In kodrast človek —. Tale pa je rdeč in ima kratke, toge lase —! Ne bo on!«

Fred ni odgovoril. Majal je z glavo, se prijemal za čelo, stopal okoli in dejal z negotovim glasom:

»Tisto je seveda res —. Obraz, tisti je njegov —! Lasje pa niso —!«

»Zmotil si se, Fred! Ljudje so si podobni, črni lasje pa nikdar ne pordečijo.«

Tudi drugi so stopili bliže. Stari Blenter je tehtno pridjal:

»Lasje sami sicer ne pordečijo, lahko pa si kdo lase gladko ostriže in si nadene lasuljo!«

»Hm —!« je dejal Droll. »Ali je morebiti —.«

»Seveda! Mene njegovi rdeči lasje niso premotili! Morilec moje žene in mojih sinov je bil črnolas in kodrast, tale človek ima sicer rdeče lase, spoznal pa sem ga po obrazu. On je tisti, ki je do smrti pretepel moje ljudi —! In da bi ga ne spoznal, si je nadel lasuljo, rdečo lasuljo!«

Droll je odkimal.

»Ni mogoče! Ali niste videli, da ga je prejle Indijanec vlekkel za lase, ko mu je odrezal uhlje —? Da ima lasuljo, bi mu bila obvisela v rokah!«

»Pshaw —! Lasulja je dobro narejena in dobro pritrjena! Koj vam dokažem, da je res takó!«

Cornel je bil ves krvav po obrazu in rane so ga gotovo skelele, pa ni se več zmenil za nje. Prej je stokal in cvilil in kremžil obraz, med pogovorom pa je utihnil, bolesten izraz se je umaknil porogljivosti in samozavesti. Blenter je pristopil, ga zravnaval in zgrabil za lase, da bi mu strgal lasuljo, kakor je mislil.

Pa ni se dala strgati, lasje so se trdno držali lobanje.

Ves zavzet in osupel ga je gledal drvar.

»Hm —! Lopov ima res lase na glavi —!«

Vsi bi se mu bili najrajši smejali, da ni bil položaj resen.

Cornel pa se je prezirljivo režal.

»No, kje je lasulja —? Dolžite me najrazličnejših zločinov, ker sem slučajno podoben nekomu drugemu —. Dokazov pa nimate!«

Blenter je gledal cornela pa spet Old Firehanda in dejal:

»Povejte, sir, kako sodite o zadevi? Tisti, ki ga iščem, je bil res črnolas in kodrast, tale pa ima toge, rdeče lase —. In vkljub temu bi tisočkrat prisegel, da je on! Njegov obraz je! Oči me ne varajo! Pre-dobro sem si zapomnil obraz človeka, ki mi je pretepel ženo in sinova!«

»Mogoče pa je, da se le motite!« je kimal Old Firehand. »Cornel bo samo podoben tistemu —.«

Blenter je dvomljivo pogledoval po njem.

»Hm —! Mogoče —! Ampak, da bi me varale moje stare oči —?!«

»Odpri jih bolj na široko!« se je rogal cornel, ki mu je zrastel pogum. »Vrag me naj vzame, če vem kaj o ženski in dveh fantih, ki bi ju bil umoril, ali kakor praviš, do smrti pretepell!«

(Dalje sledi.)

Grečen dedič prehitro umrl.

Leta 1909 je umrl neozenjen v Čikagi Irec Hilarij Rorke. S špekulacijami s posestvi si je pridobil nad 15 milijonov dolarjev. Vrhilec njegove zadnje volje je poskušal in se trudil skoro 20 let, da bi našel postavnega dediča za lepe milijone. Leta 1928 so prepeljali v bolnico irska prestolnice v Dublin na pol izstradanega cestnega barantača. Pisal se je Jakob Rorke. Ko je čula usmiljena sestra njegovo ime, se je spomnila na čikaškega milijonarja istega imena, o katerem ji je pripovedovala neka druga sestra, ki je bila doma v Čikagi. Ne dolgo za tem so ugotovili, da je ta onemogli siromak edini milijonarjev brat. Ugotovitev postavnega dediča je bila prepozna, ker je revež umrl, predno so mu izročili po bratu podedovane milijone.

Sodnik mu je pripomogel do dedščine.

Pred dvema letoma so zaprli v Varšavi dva mlada Poljaka, ker sta metala v avtomate ponarejene novce. Eden od sodnikov se je pri pogledu na enega obtoženca spomnil, da je že videl njegov obraz na sliki in sicer v neki zapuščinil so iskali dediča, ki bi naj podedoval 40 tisoč zlotov. Dober sodnikov spomin je pripomogel potepuhu do te znatne svote.

V najstarejših časih

so računali Grki leto po pravih mesecih. Od teh je odpadlo na eno leto 12 mesecev, 6 mesecev je šlo 30 dni, 6 pa 29. Od časa do časa so vrinili po en mesec več, da so prikrojili leto solncu.

Angleški atlet Chalard

je tako utrdil mišice na svojem vratu, da mu lahko drugi orjak zviže okrog vratu železni drog.

Viničar se sprejme, kateri ima dve do tri glave živine svoje, razumeti mora tudi vsa vinogradska dela. Vpraša se pod naslov: Anton Marčič, Slov. Bistrica. 717

Služkinja, starejša, poštena in pridna, z dežele, se išče za gospodinjjo. Šori Ivan, Rošpah 52, Pesnica. 725

Prodam kompletno posestvo, 14 in pol johov veliko, mlade krave. Informacija pri Kok, Reka 38, p. Trbovlje II. 724

Iščem službo viničarja ali kaj podobnega. Če kdo kaj ve, naj piše na naslov. Dobi 200 Din po pogodbi. Završček, Zagrad 44, Celje. 721

Nakupovalci sadja! Potrebujem treznih, zanesljivih in v tej stroki že delujočih nakupovalcev sadja, v vseh krajih Slovenije, kjer je letos sadna letina. Pišite takoj na tvrdko Ivan Gottlich, veletrgovina sadja, Maribor, Koroška cesta 126—128 a. 722

Iščem viničarijo v bližini Maribora, 3—4 delavne moči. Naslov v upravi. 729

Krivec Frančiška obžaluje in preklicuje vse klevete, ki jih je izrekla o Harb Mariji in Marku iz Košakov ter se jima zahvaljuje, da sta odstopila od tožbe. 726

Grem za majerja v bližino Maribora. Dve delavni moči. 727

Prav dobro haloško vino letnik 1934 proda Janko Žunkovič, Naraplje, p. Majšperg.

Zlatnike 10 K Din 150, srebrne krone Din 2.75 plača Ignac Jan, urar v Gradu, Maribor. 728

Posestvo 10 oralov pri Sv. Andražu v Slov. gorah: sadonosnik, njive, travnik, gozd, takoj za prodati radi preselitve. Oglasiti se je pri J. Majžir, Senarska 40, Sv. Trojica. 732

Župnijski urad Sv. Peter pod Sv. gorami razpisuje službo organista. Dohodki: 500 Din stalna mesečna plača, prosto stanovanje in štolnina. Prednost imajo oni, ki so zmožni poučevati godbo na pihala. Prošnje naj se pošljejo do konca julija. 731

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!

Razglas.

716

Na prostovoljni javni dražbi se bo prodalo: gozd, njivo in travnik v kat. občini Sv. Jungerta, last dedičev Hriberšek Ane v Gorici št. 17, in sicer gozd parc. št. 715-1 s površino 1 ha 72 a 89 m², njiva s travnikom parc. št. 717, 718 in 719 pa s površino 1 ha 37 a 64 m², dne 9. avgusta 1935 ob 8. uri zjutraj na licu mesta v Gorici št. 17. Izklicna cena znaša Din 50.000, vadij Din 5000. Pojasnila daje javni notor dr. Stojan Ivan kot sod. komisar v Celju.

»Wackovi« kozarci za vkuhanje sadja in sočivja so najboljši. Sveže žgano kavo in vso špecerijo in železino, cerkvene sveče itd. kupite pri Jos, Jagodič, Celje, Glavni trg — Gubčeva ulica. 702

Močna esenca, izvrstni izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenic: 20 Din. Dnevna razpošiljatev. Drogerija Ivan Pečar, Maribor, Gosposka ulica 11. 618

Pozor! Ne zamudite se prepričati o izvanredno ugodnih cenah pri odprodaji raznega blaga in ostankov ter obiskati trgovine: Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. 712

Domačo pijačo poceni in dobro si napravi vsak samo z vodo, sladkorjem in Jablinom, ki ga dobavlja drogerija Kanc-Wolfram v Mariboru, Slovenska ulica. 621

Na prodaj hiša v trgu Rogatec, pojasnila daje Hranilnica dravske banovine, podružnica v Celju. V ponudbi je navesti način plačila, kot plačilo se sprejmejo hranilne knjižice pupilarnih zavodov. 705

Viničar, pošten, s 5 delavnimi močmi, se išče za vinogradniško posestvo v okolici Maribora, kjer se lahko 3 krave redijo. Ponudbe pod »Pošten« na upravo lista. 703

Knjižnica »Slov. gospodarja«.

1. Zemljiška knjiga, 5 Din.
 2. Kako si sam izračunam davek, 4 Din.
 3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji, 5 Din.
 4. Predpisi o cestah in prometu, 14 Din.
 5. Zakon o volitvah narodnih poslanec, 8 Din.
 6. O bolnišnicah in bolniških pristojb., 5 Din.
- Naročniki »Slovenskega gospodarja« plačajo samo polovico!

Važno za hišne posestnike in cerkveno-konkurenčne odbore.

Vse strelovodne naprave Vam preizkusi ter eventualne napake popravi po konkurenčni ceni z 10letno pisмено garancijo

ANTON ROMIH

splošno stavbeno in galanterijsko kleparstvo ter specialni oddelek za napeljevanje in preizkušnje strelovodov v MARIBORU, brzojava: Romih, klepar, Maribor.

Zadostuje dopisnica, da Vas obiščemo. — Priporočam se tudi za vsa druga kleparska dela, kakor pokrivanje zvonikov, pleskanje, popravila itd.

Cirilova knjigarna

v Mariboru

nudi vedno najnovejše knjige:

Uloga Drago: Crawl prsno in hrbtno plavanje, Din 10.—

Dravska banovina Jugoslavija (album z naših gora), Din 30.—, na boljšem papirju Din 40.—

Undset Sigrid? Kristina Lavransova hči, katere III. del je pravkar izšel, broš. Din 85.—, vez. Din 95.—

Trsni izbor in vinski tipi za dravsko banovino, broš. Din 3.—

Naš kruh, evharistična izpoved inteligence, kart. Din 12.—

Presveti zakrament, premišljevanja o Gospodovi pričujočnosti v presvetem Rešnjem Telesu, broš. Din 16.—

Kalinšek: Slovenska kuharica, najnovejša izdaja vez. Din 160.—

Humek: Sadje v gospodinjstvu, kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi, broš. Din 42.—

Milčinski: Humoreske in groteske, broš. Din 45.—, vez. Din 60.—



IV. mariborski teden

3. do 11. avgusta 1935

Revija nacionalne produkcije. - Tekstilna razstava, splošna industrijska, velika obrtna, umetniška, vinska, vrtnarska, fotoamaterska, propagandna, turistična i. t. d.

3. do 4. avgusta mednarodni plesni turnir in III. drž. razstava čistokrvnih psov. 701

9. do 11. avgusta plavalne in skakalne tekme na Mariborskem otoku.

50% popust na železnicah od 1. do 15. avgusta 1935.

Kupujte pri naših inserentih!

Zobna ordinacija

HERIC LUDVIK

v Smarju pri Jelšah

Izdretje zob brez bolečin, brezbolno zdravljenje korenin, plombranje, čiščenje zobnega kamna. Izdelava vseh vrst umetnega zobovja kot na pr. krone, mostiči, zobi na vijak, in to v zlatu, belem zlatu, platini, víplu, porcelanu itd. Emajlirane zlate krone za prednje zobe. Cele in delne proteze s porcelanskimi zobmi v kavčuku, hekolitu, víplu. Vsa izdelava v lastnem, z modernimi aparati opremljenem laboratoriju. Pregled in informacije brezplačno. Cene zelo nizke.

Ordinira ob delavnikih od 8 do 12 in od 2 do 6, ob nedeljah in praznikih samo od 8 do 12.

Se priporoča

HERIC LUDVIK.
dentist-tehnik.

Manufakturna in modna trgovina, industrija odej in perila
Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica št. 15

naznanja ponovno znižanje cen vsemu manufakturnemu blagu.
Zaupajte, da kupite tu najcenejše. Sveže blago, poštena mera, nizke cene — za to Vam jamči dober glas trgovine. 640

**Vsi, ki potujete,
 ne pozabite na
 novi vozni red!**

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej D 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:
TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
 Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Inserirajte v Slovenskem gospodarju

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R

Z A V A R U J E

S E B E, S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I 167 **V L J U B L J A N I**

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

K R A J E V N I Z A S T O P N I K I V V S A K I F A R I !

Vaši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpele nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastoj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.